

Bruxelles, den 13. december 2017
(OR. en)

15236/17

**Interinstitutionel sag:
2016/0382 (COD)**

**ENER 486
CLIMA 335
CONSOM 383
TRANS 532
AGRI 666
IND 352
ENV 1015
CODEC 1969**

NOTE

fra:	De Faste Repræsentanternes Komité (1. afdeling)
til:	Rådet
Tidl. dok. nr.:	8697/5/17 ENER 149 CLIMA 106 CONSOM 165 TRANS 159 AGRI 237 IND 97 ENV 394 CODEC 698 REV 5
Komm. dok. nr.:	15120/1/17 ENER 417 CLIMA 168 CONSOM 298 TRANS 479 AGRI 650 IND 261 ENV 757 IA 130 CODEC 1802 REV 1 (en) + ADD 1 REV 1 (en)
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om fremme af anvendelsen af vedvarende energikilder (omarbejdning) – Generel indstilling

1. Kommissionen vedtog pakken "Ren energi til alle europæere", herunder ovennævnte forslag, den 30. november 2016. Pakken blev fremlagt på samlingen i TTE-Rådet (energi) i december 2016. Ministrene havde den første udveksling af synspunkter i februar 2017, og efter konsekvensanalysens behandling og de første runder af den detaljerede gennemgang af forslagene fik ministrene forelagt en statusrapport om pakken i juni 2017.

Efter flere måneders yderligere intense forhandlinger under det estiske formandskab, bl.a. tre drøftelser i Coreper, blev der opnået et afbalanceret kompromis, jf. bilaget og addendummet. Det henstilles til Rådet, at det når til enighed om en generel indstilling med henblik på at bane vejen for forhandlinger med Europa-Parlamentet, som ventes at nå til enighed om sit forhandlingsmandat vedrørende dette udkast til forordning i januar 2018.

2. Efter den seneste drøftelse i Coreper den 8. december og som meddelt ved denne lejlighed har formandskabet fortsat sine bilaterale konsultationer med delegationerne, særlig om to vigtige spørgsmål: vedvarende energi til opvarmning og køling (artikel 23) og vedvarende energi i transportsektoren (artikel 25). For så vidt angår disse to vigtige spørgsmål mente formandskabet, at der var mulighed for yderligere forbedringer i kompromiset.

Med hensyn til spørgsmålet om opvarmning og køling (artikel 23) er medlemsstaterne ifølge formandskabets kompromis forpligtede til at træffe foranstaltninger til som et årligt gennemsnit at opnå en vejledende forhøjelse på 1 procent af andelen af vedvarende energi i sektoren. Der er også en begrundet mulighed for at fravige den vejledende referenceværdi, hvis en analyse af omkostningseffektiviteten, hvor der tages hensyn til et mindstemål af parametre, fører til et lavere opnåeligt omkostningseffektivt niveau end 1 procent. Medlemsstater med en højere andel af vedvarende energi end 50 % i sektoren, kan betragte denne forpligtelse som opfyldt.

Med hensyn til spørgsmålet om vedvarende energi inden for transport (artikel 25) sigter formandskabets kompromis mod at adressere forskellige modstridende og overlappende spørgsmål i sektoren. Den ambitiøse tilgang består i et overordnet mål på 14 % for vedvarende energi i transportsektoren for hver medlemsstat og et delmål på 3 % for "avancerede biobrændstoffer" – med mulighed for at medregne disse brændstoffer to gange. Elektromobilitet har tilstrækkelig plads til at udvikle sig og fremmes med en multiplikator på fem, mens multiplikatoren for jernbaneelektricitet udgår. Med henblik på øget investeringssikkerhed og for at sikre tilgængeligheden af brændstoffer i hele perioden er der for målet for avancerede biobrændstoffer fastsat en mellemliggende bindende milepæl på 1 % i 2025.

Løftet for førstegenerationsbiobrændstoffer er fortsat 7 % (som fastlagt af Unionen i 2015), men det kombineres med en yderligere motivation for medlemsstaterne, som kan nedsætte deres overordnede mål, hvis løftet på 7 % nedsættes. Muligheden for at sondre mellem biobrændstoffer ud fra deres opfattede ILUC-virkning bevares i teksten.

Det vil efter formandskabets opfattelse blive vanskeligt at nå frem til en mere korrekt balance mellem delegationernes forskellige holdninger til disse to spørgsmål. Det opfordrer derfor ministrene til at udvise den fornødne fleksibilitet og tilslutte sig kompromiset.

3. Det henstilles til Rådet, at det når til enighed om udkastet til generel indstilling, jf. bilaget og addendummet.

Ændringer i forhold til Kommissionens forslag er angivet med **fede typer** og udeladelser med [].

Ændringer i forhold til det tidligere dokument (dok. 8697/5/17 REV 5 + COR 1) er markeret med **fed typer** og **understregning** og udeladelser med [].

N.B. Udtalelsen fra De Juridiske Tjenesters Rådgivende Gruppe findes i dok. 13344/17. Denne udtalelse anfører i punkt 1 tekst i Kommissionens oprindelige forslag (herunder bilagene), der burde have været gråskraveret. Dens materielle berigtigelse i punkt 2 er indarbejdet i denne tekst (REV 3).

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om fremme af anvendelsen af vedvarende energikilder (omarbejdning)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel **192, stk. 1**,
og artikel 194, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF¹ er blevet ændret væsentligt flere gange². Da der nu skal foretages yderligere ændringer i nævnte direktiv, bør det af klarhedshensyn omarbejdes.
- (2) Et af Unionens energipolitiske mål er at fremme vedvarende energiformer, **hvilket forfølges i dette direktiv. Dette direktiv forfølger samtidig de miljøpolitiske mål om bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten, beskyttelse af menneskers sundhed og en forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne ved at udvikle nye og vedvarende energiformer. Begge mål er for så vidt angår dette direktiv uadskilleligt forbundne, og intet af dem er sekundært eller indirekte i forhold til det andet.** Den øgede anvendelse af energi fra vedvarende kilder udgør et vigtigt element i den pakke af foranstaltninger, som er nødvendig for at reducere drivhusgasemissionerne og efterkomme Parisaftalen af 2015 om klimaændringer samt Unionens 2030-ramme for klima- og energipolitikkerne og herunder det bindende mål om at nedskære emissionerne i Unionen med mindst 40 % set i forhold til 1990-niveauet frem til 2030 . **Unionens bindende mål for vedvarende energi for 2030, medlemsstaternes bidrag til dette mål, herunder deres referencescenarier, der viderefører deres nationale overordnede mål for 2020, er blandt de elementer, der har en central betydning for EU's energi- og miljøpolitik. Andre elementer med central betydning er f.eks. indeholdt i direktivets ramme for udvikling af vedvarende energi til opvarmning og køling og udvikling af vedvarende transportbrændstoffer.**

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16).

² Jf. bilag XI, del A.

- (2a) [] **Den øgede anvendelse af energi fra vedvarende kilder** spiller også en vigtig rolle med hensyn til at fremme energiforsynings sikkerheden, den teknologiske udvikling og innovation, nye beskæftigelsesmuligheder og regional udvikling, navnlig i landdistrikterne og isolerede områder eller i regioner med lav befolkningstæthed.
- (3) Navnlig flere teknologiske forbedringer, incitamenter til anvendelse og udbygning af den offentlige transport samt anvendelse af energieffektiv teknologi og fremme af anvendelse af energi fra vedvarende kilder i elsektoren, opvarmnings- og kølingssektoren samt transportsektoren er meget effektive midler, i lighed med energieffektivitetsforanstaltninger, til at reducere drivhusgasemissioner i Unionen og gøre Unionen mindre afhængig af importeret gas og olie.
- (4) Ved direktiv 2009/28/EF er der fastsat et regelsæt for fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende kilder, hvori der fastsættes bindende nationale mål, som skal opfyldes frem til 2020, for den vedvarende energis andel af energiforbruget og for transportsektoren. Ved Kommissionens meddelelse af 22. januar 2014³ blev der fastlagt en ramme for Unionens fremtidige energi- og klimapolitikker, og den medvirkede til at udvikle fælles forståelse af, hvordan disse politikker skal videreudvikles efter 2020. Kommissionen foreslog, at Unionens mål for andelen af vedvarende energi, der forbruges i Unionen, skal være mindst 27 % i 2030.
- (5) Det Europæiske Råd tilsluttede sig dette mål på mødet i oktober 2014 og gav udtryk for, at medlemsstaterne kan fastsætte deres egne mere ambitiøse nationale mål **med henblik på at indfri deres planlagte bidrag til Unionens 2030-mål og gå et skridt videre.**

³ "Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030" (COM(2014) 15 final).

- (6) Europa-Parlamentet har i sine beslutninger om "Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030" og om "Statusrapport om vedvarende energi" udtalt sig til fordel for et bindende EU 2030-mål om, at mindst 30 % af det samlede endelige energiforbrug skal dækkes af vedvarende energikilder, og understreget, at dette mål bør gennemføres ved hjælp af individuelle nationale mål under hensyntagen til den enkelte medlemsstats situation og muligheder.
- (7) Der bør derfor fastsættes et bindende EU-mål om, at vedvarende energi skal udgøre mindst 27 %. Medlemsstaterne bør fastlægge deres bidrag til opfyldelsen af dette mål som led i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner i forbindelse med den forvaltningsproces, der er fastlagt i forordning [forvaltning].
- (8) Fastsættelsen af et bindende EU-mål for vedvarende energi frem til 2030 vil fortsat tilskynde til udvikling af teknologier, der producerer vedvarende energi, og give investorer vished. Et mål fastsat på EU-plan vil give medlemsstaterne større råderum til at opfylde deres mål for reduktion af drivhusgasemissioner på den mest omkostningseffektive måde i forhold til deres særlige forhold, energimiks og kapacitet til at producere vedvarende energi.

- (9) **For at sikre konsolideringen af de resultater, der er opnået i henhold til direktiv 2009/28/EF, bør de nationale mål, der er fastsat for 2020, være medlemsstaternes mindstebidrag til den nye ramme for 2030. Den nationale andel af vedvarende energikilder bør under ingen omstændigheder falde til under dette bidrag og, hvis dette sker [], bør den pågældende medlemsstat træffe passende foranstaltninger til at sørge for, at denne referenceværdi opretholdes, [] jf. forordning [forvaltning]. Hvis en medlemsstat ikke opretholder sin referenceandel som målt over en etårig periode, bør den inden for et år træffe yderligere foranstaltninger for at dække afstanden til referencescenariet. Hvis en medlemsstat reelt har truffet disse nødvendige foranstaltninger og opfyldt sin forpligtelse til at dække afstanden, bør det anses for at være i overensstemmelse med de obligatoriske krav til medlemsstatens referencescenario fra det tidspunkt, hvor den pågældende afstand opstod og i henhold til både dette direktiv og forordning [forvaltning]. Den pågældende medlemsstat kan derfor ikke anses for at have tilsidesat sin forpligtelse til at opretholde sin referenceandel for den periode, hvor afstanden opstod. Både 2020- og 2030-rammerne tjener på uadskillelig vis Unionens miljømæssige og energipolitiske mål.**
- (10) Medlemsstaterne bør træffe yderligere foranstaltninger, hvis den vedvarende energis andel på EU-plan ikke holder kursen i retning af at opfylde EU-målet om, at vedvarende energi skal udgøre mindst 27 %. Det gælder ifølge forordning [forvaltning], at hvis Kommissionen i forbindelse med vurderingen af de integrerede nationale energi- og klimaplaner konstaterer et efterslæb i forhold til ambitionen, kan Kommissionen træffe foranstaltninger på EU-plan for at sikre, at målet opfyldes. Konstaterer Kommissionen i forbindelse med vurderingen af de integrerede nationale energi- og klimapolitiske statusrapporter et efterslæb i forhold til ambitionen, bør medlemsstaterne anvende de foranstaltninger, der er fastsat i forordning [forvaltning], som giver dem et tilstrækkeligt råderum til at vælge.
- (11) For at støtte medlemsstaternes ambitiøse bidrag til EU-målet bør der fastsættes en finansiell ramme med henblik på at fremme investeringer i projekter vedrørende for energi i disse medlemsstater – også ved brug af finansielle instrumenter.

- (12) Kommissionen bør målrette tildelingen af midlerne mod at reducere kapitalomkostningerne for VE-projekter, som har en væsentlig indvirkning på omkostningerne ved VE-projekter og deres konkurrenceevne, **samt mod udviklingen af grundlæggende infrastruktur til en øget teknisk og økonomisk overkommelig udbredelse af vedvarende energi såsom transmissions- og distributionsnetinfrastruktur, intelligente net og sammenkoblinger.**
- (13) Kommissionen bør lette udvekslingen af bedste praksis mellem de kompetente nationale eller regionale myndigheder eller organer, f.eks. via regelmæssige møder, for at finde en fælles tilgang til ud fra gennemsigtige kriterier og pålidelige markedsprissignaler at fremme udbredelsen af omkostningseffektive projekter for vedvarende energi, fremme investeringer i nye, fleksible og rene teknologier og fastlægge en passende strategi til at forvalte udfasningen af teknologier, som ikke bidrager til at reducere emissionsniveauet eller ikke frembyder tilstrækkelig fleksibilitet.
- (14) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF⁴, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/30/EF⁵, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1099/2008⁶ fastlægger definitioner på forskellige former for energi fra vedvarende energikilder. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv XXXX/XX/EU⁷ fastlægger definitioner for elsektoren generelt. For at sikre retssikkerhed og klarhed er det hensigtsmæssigt at bruge disse definitioner med henblik på dette direktiv.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF af 27. september 2001 om fremme af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet (EFT L 283 af 27.10.2001, s. 33).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/30/EF af 8. maj 2003 om fremme af anvendelsen af biobrændstoffer og andre fornyelige brændstoffer til transport (EUT L 123 af 17.5.2003, s. 42).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1099/2008 af 22. oktober 2008 om energistatistik (EUT L 304 af 14.11.2008, s. 1).

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv XXXX/XX/EU af ... om fælles regler for det indre marked for elektricitet (EUT L ...).

- (15) Støtteordninger for elektricitet fra vedvarende kilder har vist sig at være en effektiv metode til at fremme udbredelsen af vedvarende elektricitet. Hvis og når medlemsstaterne beslutter at gennemføre støtteordninger, bør en sådan støtte gives i en form, der forvrider konkurrencen for velfungerende elmarkeder mindst muligt. Til dette formål tildeler et stigende antal medlemsstater støtte på en måde, hvor støtten tildeles som et tillæg til markedsindtægter, **og de indfører markedsbaserede systemer for at fastslå det nødvendige omfang af støtte. Sammen med foranstaltninger til at gøre markedet egnet til stigende andele af vedvarende energi er dette et vigtigt element med henblik på at øge markedsintegrationen af vedvarende energi. For mindre projekter og demonstrationsprojekter kan specifikke betingelser, herunder afregningstariffer, stadig være nødvendige for at sikre et positivt cost-benefit-forhold. Disse betingelser bør være i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i artikel 11 forordning [forordningen om elektricitetsmarkedet].**

- (16) Elproduktion fra vedvarende energikilder bør udbredes til de lavest mulige omkostninger for forbrugerne og skatteyderne. Ved udformningen af støtteordninger og tildelingen af støtte bør medlemsstaterne forsøge at minimere de samlede systemomkostninger ved udnyttelsen på dekarboniseringsstien mod målet om en lavemissionsøkonomi for år 2050.

Markedsbaserede mekanismer såsom udbud har i mange tilfælde vist sig effektive med henblik på at reducere støtteomkostningerne i konkurrencebaserede markeder. I særlige tilfælde med meget begrænset konkurrence fører udbud dog ikke nødvendigvis til effektiv prisfastsættelse. Af denne grund er det måske nødvendigt at overveje afbalancerede undtagelser for at sikre omkostningseffektivitet og minimere de samlede støtteomkostninger. Når medlemsstaterne udvikler deres støtteordninger, bør de overveje de forskellige resultater, som markedsbaserede mekanismer kan have på politikker uden for elektricitetssektoren, og de kan overveje at begrænse udbudsprocedurerne til bestemte teknologier, hvilket kan begrundes, når der er behov for at tage [] fuldt hensyn til nettets og systemets integrations- og udviklingsbehov, det deraf følgende energimiks og teknologiernes potentiale på lang sigt. Sådan teknologispecifik støtte giver også mulighed for at tage højde for teknologispecifikke egenskaber såsom forskellige gennemførelsestider, krav til fysisk planlægning og miljøgodkendelseskrav, der kan hindre effektiv konkurrence på tværs af teknologier.

(16a) Medlemsstaterne har forskelligt potentiale for vedvarende energi og forskellige støtteordninger til energi fra vedvarende energikilder i nationalt regi. Flertallet af medlemsstaterne anvender støtteordninger, der udelukkende giver tilskud til energi fra vedvarende energikilder, som produceres på deres eget område. For at nationale støtteordninger kan fungere, som de skal, er det af afgørende betydning, at medlemsstaterne fortsat kan styre virkningerne af og omkostningerne ved deres nationale støtteordninger alt efter deres forskellige potentiale. Et vigtigt middel til at nå målet med dette direktiv er at sikre, at de nationale støtteordninger, som under direktiv 2001/77/EF og 2009/28/EF, fungerer som de skal, således at investorernes tillid bevares, og således at medlemsstaterne kan udforme effektive nationale foranstaltninger til deres respektive bidrag til Unionens 2030-mål for vedvarende energi og eventuelle nationale mål, som de har opstillet for sig selv. Nærværende direktiv bør lette den grænseoverskridende støtte til energi fra vedvarende energikilder, uden at de nationale støtteordninger berøres på en uforholdsmæssig måde.

- (17) Åbningen af muligheden for støtteordninger for deltagelse på tværs af landegrænser begrænser negative påvirkninger af det indre energimarked og kan under visse omstændigheder bistå medlemsstaterne med at opfylde EU-målet mere omkostningseffektivt. Deltagelse på tværs af landegrænser er også en naturlig følge af udviklingen af en EU-politik for vedvarende energi, **der fremmer konvergens og samarbejde med henblik på at bidrage [] til bindende mål på EU-niveau []**. Medlemsstaterne bør derfor [] **opfordres til** at åbne for muligheden for støtte til projekter i andre medlemsstater og fastlægge en række måder, hvorpå denne gradvise åbning kan gennemføres under overholdelse af bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, navnlig artikel 30, 34 og 110. **Eftersom elektricitetsstrømme ikke kan spores, bør åbningen knyttes til andele, der repræsenterer en stræben mod at opnå faktiske fysiske sammenkoblingsniveauer, og medlemsstaterne bør have mulighed for at begrænse deres åbne støtteordninger til de medlemsstater, som de har en direkte nettilslutning med, hvilket udgør en praktisk indikator til påvisning af, at der findes fysiske strømme mellem medlemsstaterne. Dette bør dog på ingen måde påvirke elmarkedernes funktion på tværs af områder og grænser.**

- (17a) For at sikre, at åbningen af støtteordninger er gensidig og giver gensidige fordele, bør der undertegnes en samarbejdsaftale mellem de deltagende medlemsstater.

Medlemsstaterne bør bevare kontrollen over, hvor hurtigt kapaciteten af vedvarende elektricitet udbredes på deres område, navnlig for at tage hensyn til forbundne integrationsomkostninger og de nødvendige investeringer i nettet. Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at begrænse deltagelsen i anlæg, der er placeret på deres område, til udbud, som andre medlemsstater har åbnet for dem []. Den bilaterale aftale bør i tilstrækkelig grad afspejle alle relevante punkter, såsom hvordan omkostningerne dækkes for det projekt, som en stat har bygget på en anden stats territorium, herunder udgifter til styrkelse af net, overførsel af energi, lagrings- og backupkapacitet såvel som eventuel overbelastning af nettet. I den forbindelse bør medlemsstaterne dog tage behørigt hensyn til alle foranstaltninger, der kan give mulighed for en omkostningseffektiv integration af en sådan yderligere vedvarende elkapacitet, hvad enten de er af lovgivningsmæssig karakter (f.eks. vedrørende markedsudformning) eller vedrører yderligere investeringer i forskellige kilder til fleksibilitet (f.eks. sammenkoblinger, lagring, prisleksibelt elforbrug eller fleksibel produktion).

- (18) Uden at det berører **artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde** [], bør støttepolitikker til fordel for vedvarende energikilder være stabile, og **uberettigede** [] ændringer **med tilbagevirkende kraft** bør undgås. Sådanne ændringer har direkte indvirkning på kapitalfinansieringsomkostningerne, udgifter til projektudvikling og derfor på de samlede omkostninger ved at udnytte vedvarende energikilder i Unionen. Medlemsstaterne bør undgå, at en revision af en eventuel støtte, **der er givet** til projekter for vedvarende energi, påvirker projekternes økonomiske levedygtighed negativt, **medmindre en sådan revision, der er baseret på klare, objektive og på forhånd fastsatte kriterier, allerede blev planlagt i den oprindelige udformning af støtteordningen.** Medlemsstaterne bør i den sammenhæng fremme omkostningseffektive støttepolitikker og sikre deres finansielle holdbarhed.

- (19) Medlemsstaternes forpligtelser til at udarbejde handlingsplaner vedrørende vedvarende energikilder og statusrapporter og Kommissionens forpligtelse til at aflægge rapport om medlemsstaternes fremskridt er afgørende for at øge gennemsigtigheden, skabe klarhed for investorerne og forbrugerne samt muliggøre en effektiv overvågning. Ved forordning [forvaltning] integreres disse forpligtelser i forvaltningssystemet for energiunionen, hvori planlægnings- og rapporterings- og overvågningsforpligtelser strømlines på energi- og klimaområdet. Gennemsigtighedsplatformen for vedvarende energi er ligeledes integreret i den bredere e-platform, der er fastsat ved forordning [forvaltning].
- (20) Det er nødvendigt at fastlægge gennemsigtige og utvetydige regler for beregningen af andelen af energi fra vedvarende kilder og for definitionen af disse energikilder.
- (21) Ved beregningen af vandkrafts og vindkrafts bidrag med henblik på dette direktiv bør følgerne af klimavariationer udjævnes ved hjælp af en normaliseringsregel. Elektricitet produceret i pumpekraftværker med vand, der tidligere har været pumpet op til et højere niveau, bør endvidere ikke betragtes som elektricitet produceret på grundlag af vedvarende energikilder.
- (22) Varmepumper, som gør det muligt at bruge [] **omgivende og geotermisk energi** på et nyttigt temperaturniveau **eller systemer til køling**, kræver elektricitet eller anden hjælpeenergi for at fungere. Energi, som anvendes til at drive **disse systemer** [], bør derfor fratrækkes den samlede brugbare **energi eller den energi, der fjernes fra området** []. Alene **opvarmnings- og kølingssystemer** [], hvis produktion **eller fjernet energi fra et område** [] klart overstiger den primærenergi, der er nødvendig for at drive dem, bør tages i betragtning. **Kølingssystemer bidrager til anvendelsen af energi i medlemsstaterne, og [] beregningsmetoderne bør derfor tage hensyn til den andel, som vedvarende energi udgør af den energi, der anvendes i sådanne systemer i alle slutbrugersektorer.**
- (23) I passive energisystemer anvendes bygningskonstruktionen til at udnytte energi. Dette betragtes som sparet energi. For at undgå dobbelttælling bør energi, der udnyttes på denne måde, ikke tages i betragtning med henblik på dette direktiv.

- (24) Nogle medlemsstater har en stor andel af luftfart i deres udvidede endelige energiforbrug. I betragtning af de nuværende teknologiske og lovgivningsmæssige begrænsninger, der forhindrer kommerciel brug af biobrændstoffer inden for luftfart, er det hensigtsmæssigt at indrømme sådanne medlemsstater en delvis undtagelse ved ikke i beregningen af deres udvidede endelige energiforbrug inden for national lufttransport at medtage den mængde, med hvilken de overstiger 150 % af EU-gennemsnittet for udvidet endeligt energiforbrug inden for luftfart i 2005 som vurderet af Eurostat, dvs. 6,18 %. Cypern og Malta er på grund af deres perifere og insulære karakter afhængige af luftfart som en transportform, der er af afgørende betydning for deres borgere og deres økonomi. Cypern og Malta har som følge heraf en uforholdsmæssig stor andel af luftfart i deres udvidede endelige energiforbrug, dvs. mere end tre gange EU-gennemsnittet i 2005 og er således uforholdsmæssigt berørte af de nuværende teknologiske og lovgivningsmæssige begrænsninger. Det er rimeligt i forhold til disse medlemsstater, at denne undtagelse dækker den mængde, med hvilken de overstiger EU-gennemsnittet for udvidet endeligt energiforbrug inden for luftfart i 2005 som vurderet af Eurostat, dvs. 4,12 %.
- (25) For at sikre, at der i bilag IX tages behørigt hensyn til affaldshierarkiprincipperne som opstillet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF⁸, Unionens bæredygtighedskriterier og behovet for at sikre, at der med bilaget ikke skabes et øget arealbehov i forbindelse med tilskyndelsen til at anvende affald eller restprodukter, bør Kommissionen ved sin regelmæssige evaluering af bilaget overveje at inddrage yderligere råprodukter, som ikke medfører betydelige forvridende virkninger på markeder for (bi)produkter, affald eller restprodukter.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3).

- (26) For at skabe muligheder for at mindske de omkostninger, der er forbundet med at opfylde dette direktivs EU-mål og overlade medlemsstaterne råderum til at opfylde deres forpligtelse til ikke at underopfylde deres nationale 2020-mål efter 2020, er det hensigtsmæssigt både at gøre det lettere for medlemsstater at forbruge energi, som er produceret fra vedvarende energikilder i andre medlemsstater, og at lade medlemsstater medtage den energi fra vedvarende kilder, som er forbrugt i andre medlemsstater, i opgørelsen over deres egen andel af vedvarende energikilder. **Der vil derfor blive oprettet en EU-platform for udvikling af vedvarende energi ("ERDP"), der vil gøre det muligt at handle med andele af vedvarende energi mellem medlemsstaterne som et tillæg til de bilaterale samarbejdsaftaler.** [] Dette bør [] supplere den frivillige [] åbning [...] af støtteordninger til projekter i andre medlemsstater. [] **Aftalerne mellem medlemsstaterne** omfatter statistiske overførsler, fælles projekter mellem medlemsstater eller fælles støtteordninger.
- (27) Medlemsstaterne bør tilskyndes til at samarbejde på enhver måde, der er hensigtsmæssig i forhold til målene i dette direktiv. Samarbejde kan finde sted på alle niveauer, bilateralt eller multilateralt. Et sådant samarbejde kan, med undtagelse af de mekanismer med indvirkning på beregning og overholdelse af målene vedrørende andelen af energi fra vedvarende energikilder, der udelukkende er fastsat i dette direktiv, nemlig statistisk overførsel mellem medlemsstater **udført bilateralt eller via ERDP**, fælles projekter og fælles støtteordninger, også tage form f.eks. af udveksling af oplysninger og bedste praksis, som fastsat navnlig i den ved forordning [forvaltning] indførte e-platform og anden frivillig koordination mellem alle typer støtteordninger.

- (28) Det bør være muligt at medregne importeret elektricitet, som er produceret fra vedvarende energikilder uden for Unionen, i medlemsstaternes andele af vedvarende energi. For at sikre en tilstrækkelig effekt af energi fra vedvarende kilder, der erstatter konventionel energi i Unionen såvel som i tredjelande, bør der skabes sikkerhed for, at sådan import kan spores og medregnes på pålidelig vis. Aftaler med tredjelande om tilrettelæggelse af en sådan handel med elektricitet fra vedvarende energikilder vil blive overvejet. Hvis de kontraherende parter i energifællesskabstraktaten⁹, i overensstemmelse med en afgørelse truffet under denne traktat med henblik herpå, er bundet af de relevante bestemmelser i dette direktiv, bør foranstaltningerne om samarbejde mellem medlemsstater i dette direktiv finde anvendelse på dem.
- (29) Den procedure, der benyttes for godkendelse og certificering af og licensudstedelse til vedvarende energianlæg, bør være objektiv, gennemsigtig, ikkediskriminerende og forholdsmæssig for så vidt angår anvendelsen af reglerne på de enkelte projekter. Det bør navnlig undgås, at der opstår unødvendige byrder som følge af klassificeringen af projekter for vedvarende energi under anlæg, der er forbundet med en høj sundhedsrisiko.
- (30) Af hensyn til hurtig udnyttelse af energi fra vedvarende kilder og i betragtning af disses overordnet set høje bæredygtighed og miljøvenlighed bør medlemsstaterne i forbindelse med anvendelsen af administrative regler, planlægningsstrukturer og lovgivning, der er udformet med henblik på udstedelse af licenser til anlæg for så vidt angår begrænsning og kontrol af forurening fra industrianlæg samt med henblik på bekæmpelse af luftforurening og forebyggelse eller mindskelse af udledningen af farlige stoffer i miljøet, tage hensyn til vedvarende energikilders bidrag til opfyldelse af miljø- og klimaændringsmålene, især når de sammenholdes med anlæg til ikkevedvarende energi.

⁹ EUT L 198 af 20.7.2006, s. 18.

- (31) Det bør sikres, at der er sammenhæng mellem målene for dette direktiv og Unionens anden miljølovgivning. Medlemsstaterne bør navnlig i forbindelse med vurderings-, planlægnings- eller licensprocedurer for anlæg til vedvarende energi tage hensyn til al EU-miljølovgivning og til vedvarende energikilders bidrag til opfyldelse af miljø- og klimaændringsmålene, især når de sammenholdes med anlæg til ikkevedvarende energi.
- (32) Nationale tekniske specifikationer og andre krav i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535¹⁰, som vedrører f.eks. kvalitetsniveau, testmetoder eller betingelser for anvendelse, bør ikke skabe hindringer for handelen med udstyr og systemer til vedvarende energi. Der bør derfor ikke i støtteordninger til fordel for energi fra vedvarende kilder være nationale tekniske specifikationer, som afviger fra gældende EU-standarder, eller være krav om, at det udstyr eller de systemer, der skal have støtte, skal certificeres eller testes på et bestemt sted eller af en bestemt enhed.
- (33) På nationalt og regionalt plan har regler og forpligtelser om minimumskrav til anvendelsen af energi fra vedvarende kilder i nyopførte og renoverede bygninger ført til en betydelig stigning i brugen af energi fra vedvarende energikilder. Disse foranstaltninger bør fremmes i en bredere EU-sammenhæng, samtidig med at mere energieffektive anvendelser af energi fra vedvarende kilder udbredes ved hjælp af byggeforskrifter og -reglementer.
- (34) For at lette og fremskynde fastsættelsen af minimumsniveauer for anvendelsen af energi fra vedvarende kilder i bygninger bør beregningen af disse minimumsniveauer i nye bygninger og eksisterende bygninger, der skal gennemrenoveres, **tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag til vurdering af, om inddragelsen af minimumsniveauer for vedvarende energi er teknisk, funktionelt og økonomisk mulig. Medlemsstaterne bør bl.a. tillade anvendelsen af effektiv fjernvarme og fjernkøling samt andre energiinfrastrukturer, hvor fjernvarme- og fjernkølenet ikke er til rådighed, med henblik på at opfylde disse krav.**

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1535 af 9. september 2015 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EUT L 241 af 17.9.2015, s. 1).

- (35) For at sikre, at nationale foranstaltninger med henblik på udvikling af vedvarende energi inden for opvarmning og bygger på en fyldestgørende kortlægning og analyse af det nationale potentiale for vedvarende energi, overskudsvarme og varmedræn, bør medlemsstaterne pålægges at foretage en vurdering af deres nationale potentiale for vedvarende energikilder og udnyttelsen af overskudsvarme og varmedræn til opvarmning og køling, navnlig for at fremme integration af vedvarende energikilder i varme- og køleanlæg og fremme effektiv og konkurrencedygtig fjernvarme og fjernkøling som defineret i artikel 2, nr. 41), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU¹¹. Af hensyn til sammenhængen med energieffektivitetskrav til opvarmning og køling og for at mindske den administrative byrde bør denne vurdering indgå i den omfattende vurdering, der foretages og meddeles i overensstemmelse med artikel 14 i dette direktiv.

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1).

- (36) Det har vist sig, at fraværet af gennemsigtige regler og koordination mellem de forskellige godkendelsesorganer står i vejen for udnyttelsen af energi fra vedvarende kilder. []
- Tilrådgivelsesstillelse af vejledning til ansøgerne gennem alle deres tilladelsesprocedurer via et [] administrativt kontaktpunkt [] forventes at ville mindske kompleksiteten for initiativtagere til projekter og øge effektiviteten og gennemsigtheden. Vejledningen bør ydes på et passende forvaltningsniveau under hensyntagen til medlemsstaternes særlige forhold. De fælles kontaktpunkter bør være i stand til at yde detaljeret vejledning inden for deres kompetences omfang og i andre tilfælde være i stand til at henvise ansøgeren til en passende kilde med pålidelige oplysninger. [] Administrative godkendelsesprocedurer for anlæg, der bruger energi fra vedvarende kilder, bør strømlines med gennemsigtige tidsplaner og -frister for afgørelser i videst muligt omfang under hensyntagen til eventuelle uforudsete forsinkelser, der kan forekomme i processen. En procedurehåndbog bør stilles til rådighed for at fremme forståelsen for procedurer for initiativtagere til projekter og borgere, der ønsker at investere i vedvarende energikilder. Med henblik på at fremme udbredelsen af vedvarende energi blandt mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og de enkelte borgere i overensstemmelse med [] målene i dette direktiv bør afgørelser om nettilslutning erstattes med en simpel underretning af det kompetente organ for små projekter for vedvarende energi og herunder decentrale projekter såsom tagmonterede solcelleanlæg. Med henblik på at imødegå det voksende behov for at opgradere eksisterende anlæg, bør der fastlægges strømlinede tilladelsesprocedurer.**
- Byplanlægningsregler og byggeanvisninger bør tilpasses, således at der tages hensyn til omkostningseffektivt og miljøvenligt opvarmnings-, kølings- og eludstyr drevet af vedvarende energi. Dette direktiv, især bestemmelserne om tilrettelæggelse og varighed af tilladelsesproceduren, bør gælde med forbehold af folkeretten og EU-retten, herunder bestemmelser vedrørende beskyttelse af miljøet og menneskers sundhed.

- (38) En anden hindring for en omkostningseffektiv udnyttelse af vedvarende energikilder er uvisheden for investorer om, hvilken støtte fra medlemsstaterne der kan forventes. Medlemsstaterne bør navnlig sikre, at investorer får tilstrækkelig vished for, hvilken støtte medlemsstaterne påtænker at yde, **i form af bl.a. støtteordninger, skatteincitamenter eller markedsbaserede pligtordninger vedrørende vedvarende energi**. Dermed gives industrien mulighed for at planlægge og udvikle en forsyningskæde, hvilket fører til lavere samlede udgifter til videre udnyttelse.

[...]¹²

- (40) Utilstrækkelig oplysning og uddannelse, navnlig i opvarmnings- og kølingssektoren, bør afhjælpes for at tilskynde til anvendelse af energi fra vedvarende kilder.
- (41) I det omfang adgangen til eller udøvelsen af erhvervet som installatør er et lovreguleret erhverv, er betingelserne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF¹³. Anvendelsen af nærværende direktiv berører derfor ikke direktiv 2005/36/EF.
- (42) Selv om direktiv 2005/36/EF fastlægger krav om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, herunder for arkitekter, er der et yderligere behov for at sikre, at arkitekter og planlæggere omhyggeligt tager stilling til, hvordan vedvarende energikilder og højeffektiv teknologi kan kombineres optimalt i deres planer og design. Medlemsstaterne bør derfor give klare retningslinjer med henblik herpå. Dette bør ske med forbehold af bestemmelserne i direktiv 2005/36/EF, særlig artikel 46 og 49.

¹² **Note: Dele af betragtning 39 er indarbejdet i betragtning 36.**

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22).

- (43) Oprindelsesgarantier, der udstedes med henblik på dette direktiv, har som eneste funktion at godtgøre over for en slutkunde, at en given andel eller mængde energi er produceret fra vedvarende energikilder. En oprindelsesgaranti kan overføres fra en indehaver til en anden uafhængigt af den energi, den relaterer til. For at sikre, at der kun én gang gives oplysninger om en enhed vedvarende energi til en kunde, bør det imidlertid undgås, at oprindelsesgarantier medregnes eller videregives to gange. Energi fra vedvarende energikilder, for hvilken producenten har solgt den ledsagende oprindelsesgaranti særskilt, bør ikke videregives eller sælges til slutkunden som energi fra vedvarende kilder.
- (44) Det er hensigtsmæssigt at lade forbrugermarkedet for energi fra vedvarende kilder bidrage til udviklingen af energi fra vedvarende energikilder. Medlemsstaterne bør derfor **have mulighed for at kræve**, at elleverandører, der videregiver oplysninger om deres energimiks til slutkunden, jf. artikel X i direktiv [udformning af markedet], eller som markedsfører energi til kunder med en henvisning til forbrug af energi fra vedvarende kilder, skal benytte oprindelsesgarantier fra anlæg, der producerer energi fra vedvarende kilder.
- (45) Det er vigtigt, at der stilles oplysninger til rådighed om, hvordan den støttede elektricitet fordeles til slutkunderne. For at forbedre kvaliteten af disse oplysninger til forbrugerne bør medlemsstaterne sikre, at der udstedes oprindelsesgarantier for alle enheder, der er produceret fra vedvarende energikilder, **undtagen når de beslutter ikke at udstede oprindelsesgarantier til producenter, der også modtager finansiel støtte, med henblik på at tage højde for markedsværdien af oprindelsesgarantierne**. For at undgå dobbelt kompensation bør producenter af vedvarende energi, som allerede modtager finansiel støtte, endvidere [] **have markedsværdien af de oprindelsesgarantier, som de har fået udstedt, fratrukket i den relevante støtteordning.** []

- (46) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU indfører oprindelsesgarantier som dokumentation for oprindelsen af elektricitet produceret af højeffektive kraftvarmeanlæg. Der er dog ikke specificeret nogen anvendelse for sådanne oprindelsesgarantier, så **deres anvendelse** bør ligeledes [] **være mulig** ved videregivelse af oplysninger om anvendelse af energi fra højeffektiv kraftvarme.
- (47) Oprindelsesgarantier, der allerede er indført for elektricitet fra vedvarende energikilder [], bør udvides til også at omfatte gas fra vedvarende energikilder. **Det bør også være muligt at udvide oprindelsesgarantiordningen til at omfatte opvarmning og køling fra vedvarende energikilder og fossile brændstofdilder.** Derved tilvejebringes et ensartet middel til over for slutkunderne at dokumentere oprindelsen af gasser fra vedvarende kilder såsom biomethan, og dette vil lette handel med disse gasser på tværs af landegrænser. Det vil også åbne mulighed for at skabe oprindelsesgarantier for andre gasser fra andre vedvarende kilder som f.eks. hydrogen.
- (48) Der er behov for at støtte integrationen af energi fra vedvarende energikilder i transmissions- og distributionsnettet samt anvendelsen af energilagringssystemer til integreret variabel produktion af energi fra vedvarende kilder, navnlig med hensyn til reglerne for regulering af lastfordeling og netadgang. Ved direktiv [udformning af elektricitetsmarkedet] fastlægges en ramme for integrationen af elektricitet fra vedvarende energikilder. Denne ramme indeholder imidlertid ikke bestemmelser om integrationen af gas fra vedvarende energikilder i gasnettet. Det er derfor nødvendigt at bibeholde dem i dette direktiv.
- (49) Mulighederne for at skabe økonomisk vækst gennem innovation og en bæredygtig og konkurrencedygtig energipolitik er blevet anerkendt. Produktionen af energi fra vedvarende kilder afhænger ofte af lokale eller regionale SMV'er. De muligheder for vækst og beskæftigelse, som investeringer i regional og lokal produktion af energi fra vedvarende kilder skaber i medlemsstaterne og deres regioner, er vigtige. Kommissionen og medlemsstaterne bør derfor støtte nationale og regionale udviklingsforanstaltninger i disse områder, opfordre til udveksling af bedste praksis inden for produktionen af energi fra vedvarende kilder mellem lokale og regionale udviklingsinitiativer samt fremme anvendelsen af finansiering under samhørighedspolitikken på dette område.

- (50) I forbindelse med indsatsen for at udvikle markedet for energi fra vedvarende energikilder må den positive indvirkning heraf på de regionale og lokale udviklingsmuligheder, eksportmuligheder, den sociale samhørighed og beskæftigelsesmuligheder tages i betragtning, navnlig for SMV'er og uafhængige energiproducenter.
- (51) Regionerne i den yderste periferi befinder sig i en særlig situation, som er anerkendt i artikel 349 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Energisektoren i regionerne i den yderste periferi præges ofte af isolation, begrænset forsyning og afhængighed af fossile brændsler, samtidig med at disse regioner nyder godt af betydelige lokale vedvarende energikilder. Regionerne i den yderste periferi kan således tjene som eksempler på anvendelsen af innovative energiteknologier for Unionen. Der er derfor behov for at fremme udbredelsen af vedvarende energi, således at disse regioner opnår en højere grad af selvforsyning med energi, og anerkende deres særlige situation, hvad angår potentialet inden for vedvarende energi og behovet for offentlig støtte.

Der bør fastsættes en undtagelse med begrænset lokal indvirkning, som giver medlemsstaterne mulighed for at vedtage særlige kriterier for at sikre berettigelsen til finansiell støtte til forbrug af visse biomassebrændsler. Medlemsstaterne bør kunne vedtage sådanne særlige kriterier for anlæg, der bruger biomassebrændsel, og som er beliggende i en region i den yderste periferi, jf. artikel 349 i TEUF, samt for biomasse, der anvendes som brændsel i de nævnte anlæg, og som ikke opfylder dette direktivs harmoniserede bæredygtigheds-, energieffektivitets- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier. Sådanne særlige kriterier for biomassebrændsler bør finde anvendelse uanset den pågældende biomasses oprindelsessted i en medlemsstat eller et tredjeland. Desuden bør alle særlige kriterier være objektivt begrundede i hensynet til energiafhængigheden for den pågældende region i den yderste periferi og til at sikre en smidig overgang til dette direktivs bæredygtigheds-, energieffektivitets- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier for biomassebrændsler i en sådan region i den yderste periferi.

Eftersom energimikset for elproduktion til regionerne i den yderste periferi hovedsageligt i et stort omfang består af brændselsolie, er det nødvendigt at åbne mulighed for at tage passende hensyn til drivhusgasemissionsbesparelseskriterier i disse regioner. Der bør derfor indføres en særlig værdi for fossile brændsler, der sammenlignes med, for elektricitet produceret i regionerne i den yderste periferi.

Medlemsstaterne bør sikre, at de særlige kriterier, som de har indført, reelt overholdes. Endelig bør nationale særlige kriterier under ingen omstændigheder berøre dette direktivs artikel 26, stk. 9. Dette sikrer, at biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomasse, som opfylder dette direktivs harmoniserede kriterier, fortsat vil drage fordel af den handelslettelse, der tilstræbes i dette direktiv, herunder med hensyn til de berørte regioner i den yderste periferi.

- (52) Det er hensigtsmæssigt at skabe grundlag for udviklingen af decentrale teknologier til vedvarende energi på ikkediskriminerende vilkår og uden at hæmme finansieringen af infrastrukturinvesteringer. Der er mange fordele ved overgangen til decentraliseret energiproduktion såsom anvendelse af lokale energikilder, øget lokal energiforsyningssikkerhed, kortere transportafstande og et mindsket tab ved energitransmission. Denne decentralisering fremmer desuden udviklingen og samhørigheden i samfundet ved at skabe lokale indkomst- og beskæftigelsesmuligheder.
- (53) På baggrund af at produktion til eget forbrug af elektricitet fra vedvarende energikilder får stadig større betydning, er der behov for en definition af VE-egenforbrugere og et regelsæt, der vil sætte egenforbrugere i stand til at producere, lagre, forbruge og sælge elektricitet uden at blive pålagt uforholdsmæssigt store byrder. [] Borgere, der bor i lejligheder, **bør eksempelvis kunne** drage fordel af forbrugerindflydelse i samme omfang som husholdninger i enfamiliehuse. **Selv om det er ret almindeligt, at produktionen af vedvarende energi finder sted på samme sted som [] forbruget, bør medlemsstaterne have mulighed for selv at fastsætte, inden for hvilke grænser egetforbrug må finde sted, f.eks. ved yderligere at definere det geografiske anvendelsesområde eller udelukke anvendelsen af det offentlige net, for at sikre lige konkurrencevilkår og ligebehandling inden for deres respektive rammer.**

- (53a) **VE-egenforbrugere bør ikke blive konfronteret med urimelige byrder og omkostninger. Der bør tages hensyn til deres bidrag til opfyldelsen af klima- og energimålene og de omkostninger og fordele, som de tilfører det bredere energisystem. Samtidig og navnlig ved vurdering af, om gebyrerne afspejler omkostningerne, bør medlemsstaterne dog sikre, at alle forbrugere bidrager på en afbalanceret og fyldestgørende måde til det samlede system for deling af omkostningerne forbundet med produktion, distribution og forbrug af elektricitet gennem gebyrer, afgifter og skatter, herunder omkostninger forbundet med støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder, således at VE-egetforbrug er muligt, og der sikres proportionalitet og finansiell bæredygtighed i systemet. Forudsat at disse betingelser er opfyldt og med forbehold af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, bør medlemsstaterne bevare retten til at anvende forskellige økonomiske betingelser for grupper af egenforbrugere såsom borgere, der bor i lejlighed, eller kommercielle anlæg i forhold til individuelle egenforbrugere såsom husholdninger i enfamiliehuse.**
- (54) Lokal borgerinddragelse i projekter for vedvarende energi i form af VE-fællesskaber har udmøntet sig i en betydelig merværdi i form af lokal accept af vedvarende energi og adgang til yderligere privat kapital. Dette lokale engagement vil blive så meget desto vigtigere fremover i en situation, hvor den vedvarende energis kapacitet vokser. **Foranstaltninger, der gør det muligt for VE-fællesskaber at konkurrere på lige fod med andre producenter, har også til formål at øge lokal borgerinddragelse i projekter for vedvarende energi og dermed øge accepten af vedvarende energi.**

- (55) De særlige kendetegn ved lokale VE-fællesskaber med hensyn til størrelse, ejerskabsstruktur og antal projekter kan gøre det vanskeligt for dem at konkurrere på lige fod med store aktører såsom konkurrenter med større projekter eller porteføljer. **Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at vælge en hvilken som helst form for enhed til energifællesskaber, så længe den pågældende enhed i eget navn kan udøve rettigheder og være pålagt pligter.** Disse ulemper kan afbødes med foranstaltninger, som f.eks. består i at lade VE-fællesskaber operere i energisystemet og lette deres integration på markedet. **VE-fællesskaber bør have mulighed for at udveksle energi indbyrdes, der er produceret af anlæg, som deres fællesskaber ejer. Fællesskabernes medlemmer bør dog ikke fritages for relevante omkostninger, gebyrer, afgifter og skatter, som betales af endelige forbrugere, der ikke er medlem af et fællesskab, eller producenter i en lignende situation, eller når enhver form for offentlig netinfrastruktur anvendes til disse overførsler.**
- (55a) VE-fællesskaber og egenforbrugere bør bidrage på en afbalanceret og fyldestgørende måde til det samlede system for deling af omkostningerne forbundet med produktion, distribution og forbrug af elektricitet, også gennem gebyrer, afgifter og skatter, herunder eventuelle omkostninger forbundet med støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder. Medlemsstaterne bør have mulighed for at indføre lovgivningsmæssige foranstaltninger og betingelser for at undgå misbrug og unfair konkurrence.
- (56) Opvarmning og køling tegner sig for ca. halvdelen af det endelige energiforbrug i Unionen og anses for en sektor af central betydning i bestræbelserne på at fremskynde dekarboniseringen af energisystemet. Sektoren har endvidere strategisk betydning for energiforsyningssikkerheden, idet det forventes, at ca. 40 % af forbruget af vedvarende energi i 2030 forventes at komme fra vedvarende energi til opvarmning og køling. Fraværet af en harmoniseret strategi på EU-niveau, manglende internalisering af eksterne omkostninger og fragmenteringen af markederne for opvarmning og køling har indtil videre ført til, at der kun langsomt gøres fremskridt i denne sektor.

- (57) En række medlemsstater har gennemført foranstaltninger i sektoren for opvarmning og køling for at nå deres mål for vedvarende energi for 2020. Men i fraværet af bindende nationale mål for perioden efter 2020 er de resterende nationale incitament mulgvis utilstrækkelige til at nå de langsigtede dekarboniseringsmål for 2030 og 2050. For at sikre overensstemmelse med sådanne mål, øge visheden for investorer og fremme udviklingen af et EU-dækkende marked for opvarmning og køling med vedvarende energi, samtidig med at princippet "energieffektivitet først" respekteres, bør medlemsstaternes indsats for at øge forsyningen af opvarmning og køling med vedvarende energi fremmes, således at der bidrages til den gradvise forøgelse af den vedvarende energis andel. Da visse markeder for opvarmning og køling er fragmenterede, er det af allerstørste betydning at sikre fleksibilitet i udformningen af en sådan indsats. Det er også vigtigt at sikre, at en potentiel udbredelse af opvarmning og køling med vedvarende energi ikke får miljøskadelige bivirkninger **eller medfører uforholdsmæssigt store samlede omkostninger. For at minimere denne risiko bør der i forbindelse med forøgelsen af andelen af vedvarende energi til opvarmning og køling tages hensyn til situationen i de medlemsstater, hvor denne andel allerede er meget høj, samt det forhold, at en forøgelse af andelen af vedvarende energikilder i fjernvarme- og fjernkølingssystemer i det tempo, der er fastsat som referenceværdi, ikke nødvendigvis er den mest omkostningseffektive måde at øge den samlede andel af vedvarende energikilder i systemet på og mindske drivhusgasemissionerne. Medlemsstaterne bør have mulighed for at fastsætte en værdi, der afviger fra referenceværdien for deres planer.**
- (58) Fjernvarme og fjernkøling udgør i øjeblikket omkring 10 % af varmeefterspørgslen i Unionen med store forskelle blandt medlemsstaterne. I Kommissionens strategi for opvarmning og køling anerkendes potentialet for dekarbonisering af fjernvarme gennem øget energieffektivitet og udnyttelse af vedvarende energi.
- (59) I energiunionens strategi anerkendes ligeledes borgernes rolle i energiunionen, hvor de overtager ejerskabet af energiomstillingen, drager fordel af nye teknologier for at opnå besparelser og deltager aktivt på markedet.

- (60) Der bør lægges vægt på de potentielle synergier mellem en indsats for at øge udbredelsen af vedvarende energi til opvarmning og køling og de eksisterende ordninger inden for rammerne af direktiv 2010/31/EU og 2012/27/EU. Medlemsstaterne bør i videst muligt omfang gives mulighed for at anvende de eksisterende administrative strukturer til at gennemføre en sådan indsats med henblik på at mindske den administrative byrde.
- (61) På fjernvarmeområdet er det derfor afgørende at åbne mulighed for, at **forbrugeren kan anmode om forsyning af varme fra [] vedvarende energikilder** og forebygge lovbestemt og teknologisk fastlåsnings hhv. udelukkelse af bestemte teknologier ved at styrke producenter af vedvarende energis og endelige forbrugeres rettigheder og give de endelige forbrugere værktøjer, der letter deres valg af den energimæssigt mest ydedygtige løsning under hensyntagen til fremtidige behov for opvarmning og køling i overensstemmelse med de forventede kriterier for bygningers ydeevne. **Slutbrugeren bør modtage gennemsigtige og pålidelige oplysninger om nettets effektivitet og andelen af vedvarende energikilder i den specifikke varmforsyning. Slutbrugeren bør også have mulighed for udtrykkeligt at anmode om forsyning af varmeprodukter, der udelukkende stammer fra vedvarende energikilder.**
- (62) [] For at forberede overgangen til avancerede biobrændstoffer og minimere de samlede virkninger af **direkte og** indirekte ændringer i arealanvendelsen er det hensigtsmæssigt at [] **begrænse** den mængde af biobrændstoffer og flydende biobrændsler, som produceres på grundlag af **korn og andre stivelsesrige afgrøder, sukker og olieholdige [] afgrøder**, der kan medregnes i opfyldelsen af [] målene i dette direktiv **uden at begrænse den generelle mulighed for at anvende sådanne biobrændstoffer og flydende biobrændsler.**

Indførelsen af en grænseværdi på EU-plan bør ikke forhindre medlemsstaterne i at fastsætte lavere grænseværdier for den mængde af biobrændstoffer og flydende biobrændsler, som produceres på grundlag af korn og andre stivelsesrige afgrøder, sukker og olieholdige afgrøder, der på nationalt plan kan medregnes i opfyldelsen af målene i dette direktiv uden at begrænse den generelle mulighed for at anvende sådanne biobrændstoffer og flydende biobrændsler.

- (62a) Udbytteforøgelser i landbrugssektorer ved hjælp af intensiveret forskning, teknologisk udvikling og vidensoverførsel ud over de niveauer, der ville have været gældende, hvis der ikke havde været produktivitetsfremmende ordninger for biobrændstoffer baseret på fødevare- og foderafgrøder, og dyrkning af endnu en årlig afgrøde på arealer, hvor der tidligere kun blev dyrket én årlig afgrøde, kan bidrage til at modvirke indirekte ændringer i arealanvendelsen.
- (62b) For at forberede overgangen til avancerede biobrændstoffer og minimere de direkte og indirekte drivhusgasemissioner fra biobrændstoffer og flydende biobrændsler er det hensigtsmæssigt at give medlemsstaterne mulighed for at begrænse den mængde af biobrændstoffer og flydende biobrændsler, som produceres på grundlag af korn og andre stivelsesrige afgrøder, sukker og olieholdige afgrøder, der ikke har en positiv drivhusgaseffekt med henblik på opfyldelsen af målene i dette direktiv. En årsag til drivhusgasemissioner kan være dyrkningen af råmaterialet til biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, som fører til frigivelse af lagret kulstof til atmosfæren, hvilket fører til dannelsen af kuldioxid. Dyrkningen af ikkebæredygtige vegetabiliske olieafgrøder indebærer f.eks. denne risiko, da de dyrkes på land med store kulstoflagre i jorden eller megen vegetation.

- (63) I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1513¹⁴ blev Kommissionen opfordret til hurtigst muligt at fremlægge et omfattende forslag til en omkostningseffektiv og teknologineutral politik for perioden efter 2020 for at skabe et langsigtet perspektiv for investeringer i bæredygtige biobrændstoffer med lav risiko for indirekte ændringer i arealanvendelsen [] **med henblik på det overordnede mål om dekarbonisering af transportsektoren. Pålægges medlemsstaterne at kræve, at [] brændstofleverandørerne leverer en overordnet andel af brændstoffer fra vedvarende energikilder**, kan dette give investorerne vished og tilskynde til fortsat at udvikle alternative vedvarende transportbrændstoffer, herunder avancerede biobrændstoffer, vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, og elektricitet fra vedvarende energikilder til transport. [] **Da vedvarende alternativer måske ikke er frit og omkostningseffektivt tilgængelige for alle brændstofleverandører, bør medlemsstaterne kunne sondre mellem dem og om nødvendigt undtage typer af brændstofleverandører fra forpligtelsen.** Da handel med transportbrændstoffer er ukompliceret, bør brændstofleverandører i medlemsstater med ringe forekomster af de relevante ressourcer let kunne anskaffe transportbrændstoffer fra vedvarende kilder andetsteds fra.
- (63a) **En europæisk database bør oprettes for at sikre gennemsigtighed og sporbarhed af bæredygtige biobrændstoffer. Medlemsstaterne bør have tilladelse til fortsat at anvende eller indføre nationale databaser, men disse databaser bør være knyttet til den europæiske database for at sikre øjeblikkelig overførsel af data og harmonisering af datastrømme.**

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/1513 af 9. september 2015 om ændring af direktiv 98/70/EF om kvaliteten af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 239 af 15.9.2015, s. 1).

- (64) Avancerede biobrændstoffer, andre biobrændstoffer og biogas produceret af råprodukter, der er opført i bilag IX, vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, og elektricitet fra vedvarende energikilder inden for transport kan bidrage til lave kulstofemissioner, fremme dekarboniseringen af EU's transportsektor på en omkostningseffektiv måde og forbedre bl.a. energimæssig diversificering i transportsektoren, samtidig med at innovation, vækst og beskæftigelse fremmes i EU's økonomi og afhængigheden af importeret energi nedbringes. [] **Pålægges medlemsstaternes at kræve, at brændstofleverandørerne [] leverer en andel af avancerede biobrændstoffer**, bør dette fremme den videre udvikling af avancerede brændstoffer, herunder biobrændstoffer, fordi det er vigtigt at sikre, at inddragelsesforpligtelsen også tilskynder til at forbedre drivhusgaspræstationerne for de brændstoffer, som leveres for at opfylde forpligtelsen. Kommissionen bør vurdere disse brændstoffers drivhusgaspræstationer, tekniske innovation og bæredygtighed.
- (64a) **Elektromobilitet forventes at udgøre en betydelig del af den vedvarende energi i transportsektoren senest i 2030. Der bør skabes yderligere incitamenter i betragtning af den hurtige udvikling af elektromobilitet og denne sektors potentiale med hensyn til vækst og beskæftigelse for Den Europæiske Union.** Multiplikatorer for elektricitet fra vedvarende energikilder, der leveres til transportsektoren, bør bruges til at fremme anvendelsen af elektricitet i transport og mindske den komparative ulempe i energistatistikkerne. Et elektrisk fremdriftssystem er ca. tre gange mere energieffektivt end en forbrændingsmotor, og det er ikke muligt at tage højde for al elektricitet leveret til [] vej køretøjer i statistikkerne gennem dedikeret måling (f.eks. opladning i hjemmet), hvorved multiplikatorer bør anvendes for at sikre, at der på behørig vis tages højde for de positive virkninger af elektrificeret transport baseret på vedvarende energikilder.

□

- (65) Fremme af **genanvendte kulstofbrændsler** [], der produceres af [] **spildgasser fra produktion og udstødningssgasser af ikkevedvarende oprindelse fra industrianlæg**, kan også bidrage til at opfylde de politiske målsætninger om energidiversificering og dekarbonisering af transportsektoren, når de opfylder de passende **minimumstærskler for besparelser i drivhusgasemissioner**. Disse brændstoffer bør derfor være omfattet af [] den forpligtelse, som pålægges brændstofleverandørerne, **samtidig med at medlemsstaterne har mulighed for ikke at medtage disse brændstoffer i forpligtelsen, hvis de ikke ønsker det**.
- (66) Råprodukter, der kun medfører få indirekte ændringer i arealanvendelsen, når de anvendes til produktion af biobrændstoffer, bør fremmes på grund af deres bidrag til dekarboniseringen af økonomien. Navnlig råprodukter til avancerede biobrændstoffer, for hvilke teknologien er relativt innovativ, mindre moden, og som derfor har behov for mere intensiv støtte, bør opføres i et bilag til dette direktiv. For at sikre, at dette bilag er ajour med den nyeste teknologiske udvikling, samtidig med at utilsigtede negative virkninger søges undgået, bør der efter vedtagelsen af direktivet foretages en evaluering for at vurdere muligheden for at udvide bilaget med nye råprodukter.
- (67) Omkostningerne ved at tilslutte nye producenter af gas fra vedvarende energikilder til gasnettet bør være baseret på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, og der bør tages behørigt hensyn til de fordele, som tilsluttede lokale producenter af gas fra vedvarende energikilder bibringer gasnettet.

- (68) For at udnytte biomasses fulde potentiale med henblik på at bidrage til dekarboniseringen af økonomien i forbindelse med anvendelsen heraf til materialer og energi bør Unionen og medlemsstaterne fremme øget bæredygtig anvendelse af eksisterende tømmer- og landbrugsressourcer og udviklingen af nye skovbrugs- og landbrugsproduktionssystemer. **Eksempler på sådanne systemer er dyrkning af mellemafgrøder eller dækafrøder, der dyrkes, når vækstbetingelserne ikke er optimale eller gunstige for dyrkning af hovedafgrøder. Eftersom mellemafgrøder dyrkes på de samme arealer, som anvendes til produktionen af hovedafgrøder, udløser mellemafgrøderne ikke en efterspørgsel efter yderligere arealer. Mellemafgrøder øger landbrugsproduktionen pr. arealenhed, hvormed jordbundens kvalitet forbedres og jorderosionen mindskes.**
- (69) Biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsel bør altid produceres på en bæredygtig måde. Biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der anvendes for at opfylde EU- mål i dette direktiv, og biobrændstoffer, der nyder godt af støtteordninger, bør derfor pålægges at opfylde bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier. **Harmoniseringen af disse kriterier for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomasse er afgørende for opfyldelsen af Unionens energipolitiske mål, jf. artikel 194, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. I denne forbindelse sikrer harmoniseringen, at det indre energimarked fungerer, og letter således, navnlig med hensyn til artikel 26, stk. 9, samhandelen mellem medlemsstaterne med biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der opfylder kravene. Harmoniseringen af ovennævnte kriterier har en positiv virkning på, at det indre marked fungerer efter hensigten, og at der undgås konkurrenceforvridning i Unionen, og dette må ikke modarbejdes. For at åbne mulighed for en smidig indfasning af de harmoniserede bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier for biomassebrændsler, som anvendes i kraftvarmeproduktion, bør medlemsstaterne dog som en overgangsforanstaltning kunne anvende de nationale bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier, der eksisterer forud for datoen for dette direktivs ikrafttræden, på anlæg, der modtager støtte under allerede godkendte ordninger, indtil den støtte, der er ydet under disse ordninger, udløber.**

- (70) Unionen bør tage de nødvendige skridt inden for rammerne af dette direktiv, herunder til fremme af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier for biobrændstoffer og for biobrændstoffer og biomassebrændsler, som anvendes til opvarmning eller køling og elproduktion.
- (71) Produktionen af landbrugsråvarer bestemt til biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler og incitamenterne i dette direktiv til at anvende dem bør ikke have den virkning at tilskynde til ødelæggelse af arealer med biodiversitet. Sådanne udtømmelige ressourcer, hvis værdi for menneskeheden er anerkendt i diverse internationale instrumenter, bør bevares. Det er derfor nødvendigt at fastsætte bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier, der sikrer, at biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler kun er omfattet af incitamenterne, hvis det garanteres, at landbrugsråvaren ikke stammer fra arealer med biodiversitet eller, når det drejer sig om områder, der har fået status som naturbeskyttelsesområder, eller om beskyttelse af sjældne, truede eller udryddelsestruede økosystemer eller arter, hvis den relevante kompetente myndighed dokumenterer, at fremstilling af den pågældende landbrugsråvare ikke indvirker på denne status eller beskyttelse. Skove bør betragtes som biologisk mangfoldige ifølge bæredygtighedskriterierne, hvis de er primærskove i overensstemmelse med den definition, som FN's Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation (FAO) anvender i sin Global Forest Resource Assessment, eller hvis de er beskyttet i henhold til national naturbeskyttelseslovgivning. Områder, hvor der indsamles andet forstmateriale end træ, bør betragtes som biologisk mangfoldige skove, forudsat at den menneskelige påvirkning er lille. Andre skovtyper som defineret af FAO, f.eks. modificerede naturlige skove, delvist naturlige skove og plantager, bør ikke betragtes som primærskove. I betragtning af, at visse græsarealer i såvel tempererede som tropiske områder, herunder savanner, stepper, kratområder og prærier, også har stor biodiversitet, bør biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler baseret på landbrugsråvarer fra sådanne arealer heller ikke være omfattet af incitamenterne i dette direktiv. Kommissionen bør fastsætte hensigtsmæssige kriterier for at definere sådanne græsarealer med stor biodiversitet i overensstemmelse med den bedst tilgængelige videnskabelige dokumentation og relevante internationale standarder.

- (72) Der bør ikke ske omlægning af arealer med henblik på fremstilling af landbrugsråvarer til biobrændstof flydende biobrændsler og biomassebrændsler, hvis tab af kulstoflagre ved en sådan omlægning ikke inden for et rimeligt tidsrum, set i lyset af klimaproblematikkens hastende karakter, vil kunne opvejes af den besparelse i drivhusgasemissionen, der opnås ved produktion og anvendelse af biobrændstof, flydende biobrændsler og biomassebrændsler. Dette vil kunne forhindre, at de økonomiske aktører pålægges unødvendig, byrdefuld forskning, og at arealer med store kulstoflagre, som senere viser sig at være uegnede til fremstilling af landbrugsråvarer til biobrændstof, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, omlægges. Opgørelser af verdens kulstoflagre indikerer, at vådområder og konstant skovbevoksede områder med en kronedækningsgrad på over 30 % bør høre til i denne kategori.

[]

- (74) Inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik bør landbrugerne overholde en lang række miljøkrav for at komme i betragtning til direkte støtte. Overholdelsen af kravene kan mest effektivt kontrolleres inden for rammerne af landbrugspolitikken. Det er uhensigtsmæssigt at indføre kravene i bæredygtighedsordningen, da bæredygtighedskriterierne for bioenergi bør fastsætte objektive regler, der gælder på verdensplan. Verifikation af overholdelsen af dette direktiv risikerer ligeledes at medføre en unødvendig administrativ byrde.
- (75) Der bør indføres EU-dækkende bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier for biomassebrændsler, der anvendes til produktion af elektricitet, opvarmning og køling, med henblik på fortsat at sikre høje drivhusgasbesparelser i forhold til fossile brændsler, således at utilsigtede konsekvenser for bæredygtigheden undgås, og det indre marked fremmes.

- (76) For at sikre, at hugsten til trods for den stigende efterspørgsel efter skovbiomasse finder sted på en bæredygtig måde i skove, hvor genplantning garanteres, at der lægges særlig vægt på områder, som udtrykkeligt er udpeget med henblik på beskyttelse af biodiversitet, landskaber og særlige naturbetingede forhold, at biodiversitetsressourcer bevares, og at kulstoflagre spores, bør træråvarer alene komme fra skove, hvori hugsten finder sted i overensstemmelse med de principper for bæredygtig skovforvaltning, som er opstillet inden for rammerne af internationale skovprocesser såsom Forest Europe, og som implementeres gennem national lovgivning, eller den bedste forvaltningspraksis på skovbrugsbedriftsniveau. Aktørerne bør træffe egnede foranstaltninger for at minimere risikoen for at anvende ikkebæredygtig skovbiomasse til produktion af bioenergi. Aktørerne bør til dette formål indføre en risikobaseret tilgang. I denne sammenhæng bør Kommissionen udvikle en operationel vejledning om kontrol af overensstemmelsen med den risikobaserede tilgang efter høring af energiunionens reguleringsudvalg og den stående skovbrugskomité, der er nedsat ved Rådets afgørelse 89/367/EØF¹⁵.
- (77) For at minimere den administrative byrde bør Unionens bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier kun gælde for elektricitet og varme fra biomassebrændsler, der er produceret i anlæg med en [] **samlet nominel indfyret termisk effekt** på 20 MW eller derover.

¹⁵ Rådets beslutning af 29. maj 1989 om nedsættelse af en stående skovbrugskomité (EFT L 165 af 15.6.1989, s. 14).

- (78) Biomassebrændsler bør omdannes til elektricitet og varme på en effektiv måde for at maksimere energiforsyningssikkerheden og drivhusgasbesparelsen og desuden begrænse emissioner af luftforurenende stoffer og minimere presset på de begrænsede biomasseressourcer. Offentlig støtte til anlæg med en [] **samlet nominel indfyret termisk effekt** på 20 MW eller derover bør derfor i givet fald kun gives til højeffektive kraftvarmeproduktionsanlæg, jf. definitionen i artikel 2, nr. 34), i direktiv 2012/27/EU. Eksisterende støtteordninger for elproduktion ud fra biomasse bør dog tillades indtil deres udløbsdato for alle biomasseanlæg. Desuden bør elektricitet produceret ud fra biomasse i nye anlæg med en [] **samlet nominel indfyret termisk effekt** på 20 MW eller derover kun medregnes i opfyldelsen af målene for vedvarende energi og forpligtelserne for så vidt angår højeffektive kraftvarmeproduktionsanlæg. I overensstemmelse med statsstøttere reglerne bør medlemsstaterne dog kunne yde offentlig støtte til produktion af vedvarende energi til anlæg og medregne den elektricitet, de producerer, i opfyldelsen af målene for vedvarende energi og forpligtelser, således at en øget afhængighed af fossile brændsler med højere klima- og miljøkonsekvenser undgås, hvis medlemsstaterne efter at have udtømt alle tekniske og økonomiske muligheder for at indføre højeffektive kraftvarmeproduktions- og biomasseanlæg står over for en behørigt dokumenteret risiko for elforsyningssikkerheden.
- (79) De minimumstærskler for besparelser i drivhusgasemissioner, der gælder for biobrændstoffer og flydende biobrændsler, som produceres i nye anlæg, bør forhøjes for at forbedre deres samlede drivhusgasbalance og modvirke yderligere investeringer i anlæg med lav præstation for så vidt angår besparelser i drivhusgasemissioner. Med en sådan forhøjelse beskyttes investeringer i produktionskapacitet for biobrændstoffer og flydende biobrændsler.
- (80) På grundlag af erfaringen med den praktiske gennemførelse af Unionens bæredygtighedskriterier bør frivillige internationale og nationale certificeringsordningers rolle med hensyn til verifikation af overholdelsen af bæredygtighedskriterierne styrkes på en harmoniseret måde.

- (81) Det er i Unionens interesse at fremme udviklingen af frivillige internationale eller nationale ordninger, der sætter standarder for fremstillingen af bæredygtige biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler og certificerer, at produktionen af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler opfylder disse standarder. Af den grund bør det være muligt at beslutte, at ordninger bør anses for at give pålidelig dokumentation og pålidelige oplysninger, når de opfylder rimelige krav om pålidelighed, gennemsigtighed og uafhængig kontrol. For at sikre, at overholdelsen af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne kontrolleres på en solid og harmoniseret måde, og navnlig for at forebygge svig, bør Kommissionen bemyndiges til at fastsætte gennemførelsesbestemmelser og herunder passende standarder for pålidelighed, gennemsigtighed og uafhængig revision, som de frivillige ordninger skal anvende.
- (82) Frivillige ordninger spiller en stadig vigtigere rolle med hensyn til tilvejebringelse af dokumentation for overholdelse af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler. Kommissionen bør derfor kræve, at frivillige ordninger, herunder dem, som Kommissionen allerede har anerkendt, regelmæssigt aflægger rapport om deres aktiviteter. Sådanne rapporter bør offentliggøres for at øge gennemsigtigheden og forbedre Kommissionens tilsyn. Desuden vil sådanne rapporter give Kommissionen den fornødne information til at rapportere om de frivillige ordningers funktion med henblik på at kortlægge bedste praksis og eventuelt fremlægge et forslag med henblik på yderligere fremme af sådan bedste praksis.
- (83) For at fremme et velfungerende indre marked bør dokumentation for bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier for biomasse, som er bestemt til energiformål, og som er fremstillet i overensstemmelse med en af Kommissionen anerkendt ordning, anerkendes i alle medlemsstater. Medlemsstaterne bør bidrage til at sikre den korrekte gennemførelse af principperne for certificering af frivillige ordninger ved at føre tilsyn med aktiviteterne i certificeringsorganer, som det nationale akkrediteringsorgan har akkrediteret, og ved at informere de frivillige ordninger om relevante bemærkninger.

- (84) For at undgå en uforholdsmæssigt stor administrativ byrde bør der udfærdiges en liste over standardværdier for gængse produktionsveje for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, og denne liste bør ajourføres og udvides, når yderligere pålidelige data foreligger. Økonomiske aktører bør altid være berettigede til at kræve den besparelse i drivhusgasemissionen for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der er opført på denne liste. Hvis standardværdien for besparelser i drivhusgasemissionen fra en produktionsvej ligger under det krævede minimumsniveau for besparelser i drivhusgasemissionen, bør producenter, som ønsker at vise, at de lever op til dette minimumsniveau, anmodes om at dokumentere, at de faktiske emissioner fra deres produktionsproces er lavere end dem, man gik ud fra ved beregningen af standardværdierne.
- (85) Det er nødvendigt at fastsætte klare regler for beregningen af drivhusgasemissionsbesparelser fra biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler og de tilsvarende værdier for fossile brændstoffer og brændsler, der sammenlignes med.
- (86) I overensstemmelse med den nuværende tekniske og videnskabelige viden bør drivhusgasopgørelsesmetoden tage hensyn til omdannelsen af faste og gasformige biomassebrændsler til endelig energi for at sikre sammenhængen med beregningen af vedvarende energi, som bidrager til opfyldelsen af EU-målet i dette direktiv. Allokering af emissioner til biprodukter, som adskiller sig fra affald og restprodukter, bør også gennemgås på ny i tilfælde, hvor elektricitet og/eller opvarmning og køling produceres med kraftvarme eller af elproduktion fra industrielle processer.

[]

- (88) Hvis jord med store kulstoflagre eller megen vegetation omlægges for at dyrke råmaterialer til biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, vil en del af det lagrede kulstof som regel blive frigivet til atmosfæren og føre til dannelsen af kuldioxid. Den heraf følgende negative drivhusgaseffekt kan overstige den positive drivhusgaseffekt af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, i visse tilfælde med en stor margen. Ved beregning af besparelsen i drivhusgasemissionen for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, bør den fulde kulstofvirkning af sådanne omlægninger indregnes. Dette er nødvendigt for at sikre, at der i beregningen af besparelsen i drivhusgasemissionen tages hensyn til de samlede kulstofvirkninger ved brugen af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler.

- (89) Ved beregning af drivhusgaseffekten ved arealomlægning bør de økonomiske aktører kunne benytte faktiske værdier for kulstoflagre i forbindelse med referencearealanvendelsen og arealanvendelsen efter omlægningen. De bør også kunne anvende faste værdier. Der kan passende tages udgangspunkt i Det Mellemstatslige Panel for Klimaændrings metode for sådanne faste værdier. Dette arbejde har endnu ikke fået en form, der umiddelbart kan anvendes af de økonomiske aktører. Kommissionen bør derfor revidere retningslinjerne af 10. juni 2010 for beregning af kulstoflagre i jorden med henblik på bilag V til dette direktiv og samtidig sikre sammenhæng med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013¹⁶.
- (90) Ved beregningen af drivhusgasemissioner fra produktion og anvendelse af brændstoffer bør der tages hensyn til biprodukter. Substitutionsmetoden er hensigtsmæssig til politikanalyseformål, men ikke til fastsættelse af regler for de enkelte økonomiske aktører og individuelle partier af transportbrændstof. I disse tilfælde er energiallokeringsmetoden den mest hensigtsmæssige, fordi den er let at anvende, er forudsigelig over tid, minimerer incitamenter, der virker mod hensigten, og giver resultater, der generelt svarer til substitutionsmetodens resultater. Til politikanalyseformål bør Kommissionen i sin rapportering ligeledes oplyse de resultater, der opnås ved at anvende substitutionsmetoden.
- (91) Biprodukter adskiller sig fra affald og restprodukter fra landbruget, idet disse er hovedformålet for produktionsprocessen. Det bør derfor præciseres, at restprodukter fra landbruget er restprodukter og ikke biprodukter. Dette har ingen følger for den eksisterende metode, men præciserer de gældende bestemmelser.

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 af 21. maj 2013 om en mekanisme til overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner og rapportering af andre oplysninger vedrørende klimaændringer på nationalt plan og EU-plan og om ophævelse af beslutning nr. 280/2004/EF (EUT L 165 af 18.6.2013, s. 13).

- (92) Den fastlagte metode, hvorved energiallokering benyttes til at fordele drivhusgasemissioner mellem biprodukter, har fungeret godt og bør videreføres. Metoden til beregning af drivhusgasemissioner hidrørende fra anvendelsen af kombineret produktion af varme og elektricitet (kraftvarmeproduktion), når kraftvarmeproduktion anvendes til forarbejdning af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, bør tilpasses den anvendte metode, når kraftvarme er det endelige anvendelsesformål.
- (93) I metoden indregnes de reducerede drivhusgasemissioner, der skyldes anvendelsen af kraftvarme, sammenholdt med anvendelsen af anlæg, der producerer enten elektricitet eller varme, under hensyntagen til varmens nytteværdi i forhold til elektricitet og varmens nytteværdi ved forskellige temperaturer. Det følger heraf, at en højere temperatur bør tilskrives en større del af de samlede drivhusgasemissioner end varme ved lav temperatur, når varmen er opstået i forbindelse med elproduktion. I metoden tages der hensyn til den samlede kæde frem til den endelige energi og herunder omdannelse til varme eller elektricitet.
- (94) De data, der anvendes til beregning af standardværdierne, bør indhentes fra uafhængige, videnskabelige ekspertkilder og bør ajourføres efter behov, efterhånden som der sker fremskridt i disse kilders arbejde. Kommissionen bør tilskynde disse kilder til, når de ajourfører deres arbejde, at tage højde for emissioner fra dyrkning, virkningen af regionale og klimatologiske forhold, virkningerne af dyrkning med bæredygtige landbrugsmetoder og økologisk jordbrug samt videnskabelige bidrag fra producenter i Unionen og tredjelande og civilsamfundet.
- (95) Den globale efterspørgsel efter landbrugsråvarer stiger. En af metoderne til at efterkomme den stigende efterspørgsel vil bestå i at afsætte flere arealer til landbrugsformål. Genopretning af arealer, der er stærkt nedbrudte og som derfor ikke kan anvendes til landbrugsformål i deres nuværende tilstand, er en måde, hvorpå man kan forøge de arealer, der kan opdyrkes. Eftersom fremme af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler vil bidrage til den stigende efterspørgsel efter landbrugsråvarer, bør bæredygtighedsordningen fremme brugen af genoprettede nedbrudte arealer.

- (96) For at sikre en harmoniseret gennemførelse af metoden til beregning af drivhusgasemissioner og tilpasse den til den seneste videnskabelige dokumentation bør Kommissionen tillægges beføjelse til at tilpasse de metodologiske principper og værdier, der er nødvendige for at vurdere, om drivhusgasemissionsbesparelseskriterier er opfyldt, og til at afgøre, om de rapporter, der forelægges af medlemsstaterne og tredjelande, indeholder nøjagtige data om emissioner fra dyrkning af råprodukter.
- (96a) De europæiske gasnet bliver mere integrerede. Fremme af produktionen og anvendelsen af biomethan, tilførslen heraf til naturgasnettet og den grænseoverskridende handel skaber et behov for at sikre en korrekt beregning af vedvarende energi og undgå dobbelte incitamenter som følge af forskellige støtteordninger i de forskellige medlemsstater. Massebalancesystemet i forbindelse med verifikation af bioenergis bæredygtighed bør bidrage til at tackle disse spørgsmål.**
- (97) Opnåelsen af målene for dette direktiv forudsætter, at Unionen og medlemsstaterne afsætter betydelige finansielle ressourcer til forskning i og udvikling af teknologier til vedvarende energi. Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi bør navnlig prioritere forskning i og udvikling af teknologier til vedvarende energi højt.
- (98) Gennemførelsen af dette direktiv bør, hvor det er relevant, afspejle bestemmelserne i konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, navnlig som den er gennemført ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF¹⁷.

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF (EUT L 41 af 14.2.2003, s. 26).

(99) Kommissionen bør med henblik på at ændre eller supplere ikkevæsentlige elementer i bestemmelserne i dette direktiv tillægges beføjelser til at vedtage retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde for så vidt angår listen over råprodukter til produktion af avancerede biobrændstoffer, hvis bidrag til opfyldelsen af brændstofleverandørernes forpligtelse på transportområdet er begrænset; tilpasningen af energiindholdet i transportbrændstoffer til den videnskabelige og tekniske udvikling; metoden til fastlæggelse af den andel af biobrændstof, der stammer fra biomasse, som forarbejdes med fossile brændstoffer i en fælles proces; gennemførelsen af aftaler om gensidig anerkendelse af oprindelsesgarantier; fastsættelsen af regler for overvågning af, hvordan oprindelsesgarantiordningen fungerer, og regler for beregning af drivhusgaseffekterne af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og de fossile brændstoffer, de sammenlignes med. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelsen af delegerede retsakter.

[]

(101) Målene for dette direktiv, nemlig at andelen af energi fra vedvarende kilder skal udgøre mindst 27 % af Unionens udvidede endelige energiforbrug senest i 2030, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne men kan på grund af handlingens omfang bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (102) Forpligtelsen til at gennemføre dette direktiv i national ret bør kun omfatte de bestemmelser, hvori der er foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til det tidligere direktiv. Forpligtelsen til at gennemføre de bestemmelser, der er uændrede, følger af det tidligere direktiv.
- (103) I overensstemmelse med den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter¹⁸ har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter.
- (104) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag XI, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret af de deri nævnte direktiver —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand

Dette direktiv fastsætter en fælles ramme for fremme af energi fra vedvarende kilder. Det fastsætter et bindende EU-mål for den samlede andel af energi fra vedvarende kilder i det udvidede endelige energiforbrug i 2030. Det fastlægger også regler om finansiel støtte til elektricitet fra vedvarende kilder, VE-efterforbrug og anvendelse af vedvarende energi i sektorerne opvarmning og køling og transport samt regionalt samarbejde mellem medlemsstater og med tredjelande, oprindelsesgarantier, administrative procedurer og information og uddannelse. Det fastlægger bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler.

¹⁸ EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv anvendes definitionerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF¹⁹.

Endvidere forstås ved:

a) "energi fra vedvarende kilder": energi fra vedvarende ikkefossile kilder i form af vindkraft, solenergi (solvarme og solceller) og geotermisk energi, omgivende **energi []**, tidevands-, bølge- og andre former for havenergi, vandkraft, biomasse, lossepladsgas, gas fra spildevandsanlæg og biogas

b) "omgivende **energi []**": **naturligt forekommende [] termisk energi [] og energi akkumuleret i miljøet med indskrænkede grænser**, som [] kan lagres i den omgivende luft [], under jordens faste overflade eller i overfladevand []

bb) "geotermisk energi": energi, som lagres i form af varme under jordens faste overflade

c) "biomasse": den bionedbrydelige del af produkter, affald og restprodukter af biologisk oprindelse fra landbrug, herunder vegetabiliske og animalske stoffer, skovbrug og tilknyttede erhvervsgrene, herunder fiskeri og akvakultur, samt den bionedbrydelige del af affald og herunder industriaffald og kommunalt affald af biologisk oprindelse

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55).

- d) "udvidet endeligt energiforbrug": energiprodukter, der leveres til energiformål til industri-, og transportsektoren, til husholdninger, til servicesektorerne inklusive den offentlige sektor samt til landbrug, skovbrug og fiskeri, inklusive energisektorens el- og varmemeforbrug i forbindelse med el- og varmeproduktion og inklusive el- og varmetab i forbindelse med distribution og transmission
- e) "fjernvarme eller fjernkøling": distribution af termisk energi i form af damp, varmt vand eller afkølede væsker fra et centralt produktionssted gennem et net til et større antal bygninger eller anlæg til anvendelse ved rum- eller procesopvarmning eller -køling
- f) "flydende biobrændsler": flydende brændstof til energiformål, bortset fra transport, herunder elektricitet og opvarmning og køling, fremstillet på grundlag af biomasse
- g) "biobrændstoffer": flydende brændstof til transport, som er produceret på grundlag af biomasse
- h) "oprindelsesgaranti": et elektronisk dokument, hvis eneste funktion er over for en slutkunde at dokumentere, at en given andel eller mængde af energi er produceret fra vedvarende energikilder
- i) "støtteordning": enhver form for instrument, ordning eller mekanisme, som en medlemsstat eller en gruppe af medlemsstater anvender, og som fremmer brugen af energi fra vedvarende kilder (VE) ved enten at mindske omkostningerne ved denne energi, at øge den pris, den kan sælges til, eller ved gennem indførelse af en VE-forpligtelse eller på anden måde at øge den mængde af denne energiform, der købes. Dette omfatter, men er ikke begrænset til, investeringsstøtte, skattefritagelse eller -nedsættelse, skatterefusion, støtteordninger for VE-forpligtelse, herunder anvendelse af grønne certifikater, og direkte prisstøtte, herunder afregningstariffer og **faldende og faste** præmieudbetalinger

- j) "VE-forpligtelse": en støtteordning, der kræver, at en bestemt andel af energiproducenternes produktion stammer fra energi fra vedvarende kilder (VE), at en bestemt andel af energileverandørernes leverancer stammer fra energi fra vedvarende energikilder, eller at en bestemt andel af energiforbrugernes forbrug stammer fra energi fra vedvarende energikilder. Ordninger, under hvilke der kan udstedes grønne certifikater til opfyldelse af sådanne forpligtelser, er omfattet heraf
- k) "faktisk værdi": den besparelse i drivhusgasemissionen på visse eller samtlige trin i en specifik proces til produktion af biobrændstof beregnet i overensstemmelse med den metodologi, der er fastlagt i bilag V, del C
- l) "typisk værdi": et skøn over drivhusgasemissioner og -emissionsbesparelser for en bestemt produktionsvej for biobrændstoffer, flydende biobrændsler eller biomassebrændsler, der er repræsentativ for forbruget i Unionen
- m) "standardværdi": en værdi der bygger på en typisk værdi ved anvendelsen af forudfastsatte faktorer, og som under omstændigheder, der specificeres i dette direktiv, kan anvendes i stedet for en faktisk værdi
- n) "affald": affald som defineret i artikel 3, nr. 1), i direktiv 2008/98/EF. Stoffer, der er blevet bevidst ændret eller er forurenede med henblik på at opfylde denne definition, er ikke omfattet af denne definition
- o) "stivelsesrige afgrøder": afgrøder, der hovedsagelig omfatter korn (uanset om det kun er kornene eller hele planten, såsom ved fodermajs, der anvendes), rod- og knoldfrugter (såsom kartoffel, jordskok, batat, maniok og yams) samt stængelknolde (såsom taro og tannia)
- p) "lignocellulosisk materiale": materiale bestående af lignin, cellulose og hemicellulose såsom biomasse fra skove, træde energiafgrøder og skovbaserede industrielle restprodukter samt skovbaseret industrielt affald

- q) "celluloseholdigt nonfood-materiale": råprodukter, der hovedsageligt består af cellulose og hemicellulose, og som har et lavere ligninindhold end lignocellulosisk materiale; det omfatter restprodukter fra fødevare- og foderafgrøder (såsom halm, majsstammer, avner og skaller), energiafgrøder i form af græsser med lavt stivelsesindhold (såsom rajgræs, rishirse, elefantgræs, kæmperør) og dækafgrøder før og efter hovedafgrøder 11, industrielle restprodukter (herunder fra fødevare- og foderafgrøder efter udvinding af vegetabiliske olier, sukker, stivelse og protein) og materiale fra bioaffald
- r) "restprodukt": et stof, som ikke er det slutprodukt eller de slutprodukter, der er det direkte formål med produktionsprocessen; det er ikke det primære mål for produktionsprocessen, og processen er ikke bevidst ændret for at producere det
- s) "vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse": flydende eller gasformige brændstoffer undtagen biobrændstoffer, hvis energiindhold stammer fra andre vedvarende energikilder end biomasse, og som bruges inden for transport
- t) "restprodukter fra landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug": restprodukter, som direkte genereres af landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug; de omfatter ikke restprodukter fra tilknyttede erhvervssektorer eller tilknyttet forarbejdning
- u) "biobrændstoffer og flydende biobrændsler med lav risiko for indirekte ændringer i arealanvendelsen": biobrændstoffer og flydende biobrændsler, hvis råprodukter er fremstillet under ordninger, der begrænser forskydning af produktion til andre formål end til fremstilling af biobrændstoffer og flydende biobrændsler, og som er fremstillet i henhold til bæredygtighedskriterierne for biobrændstoffer og flydende biobrændsler, der er fastsat i artikel 26
- x) "distributionssystemoperatør": en operatør som defineret i artikel 2, nr. 6), i direktiv 2009/72/EF

- y) "overskudsvarme eller -køling": varme eller køling, der produceres som biprodukt fra industri-, **tertiærsektor-**[] eller elproduktionsanlæg, **undtagen hvor kraftvarmeproduktion anvendes**, og som ville blive bortledt uudnyttet i luft eller vand uden adgang til et fjernvarme- eller fjernkølingssystem
- z) "opgradering": opgradering af kraftværker, som producerer vedvarende energi, herunder fuld eller delvis udskiftning af anlæg eller driftssystemer og udstyr for at erstatte kapacitet eller **for at øge anlæggets produktivitet eller kapacitet**
- aa) "VE-egenforbruger": en aktiv kunde, jf. definitionen i direktiv [MDI-direktivet], **der opererer inden for snævre grænser, og som producerer elektricitet fra vedvarende energikilder til eget forbrug []** og kan lagre og sælge **egenproduceret** elektricitet fra vedvarende energikilder [], forudsat at disse aktiviteter – for så vidt angår andre egenforbrugere af elektricitet fra vedvarende energikilder end husholdninger – ikke udgør deres primære forretnings- eller erhvervsmæssige virksomhed
- []
- cc) "elkøbsaftale": en aftale, hvorved en juridisk person accepterer at købe vedvarende elektricitet direkte fra en energiproducent
- dd) "fødevare- og foderafgrøder": stivelsesrige afgrøder, sukker- og olieholdige afgrøder, der produceres på landbrugsarealer som hovedafgrøder; restprodukter, affald eller lignocellulosisk materiale er ikke omfattet. **Mellemafgrøder såsom efterafgrøder og dækafgrøder betragtes ikke som hovedafgrøder**
- ee) "avancerede biobrændstoffer": biobrændstoffer produceret af råprodukter, der er anført i del A i bilag IX

- ff) "genanvendt kulstofbrændsel"²⁰: flydende og gasformigt brændsel, der er produceret af spildgasser fra produktion og udstødningsgasser af ikkevedvarende oprindelse fra industrianlæg
- gg) "brændstofleverandør": den enhed, som leverer brændstof til markedet, og **som** er ansvarlig for ekspedition af brændstof [] gennem et punktafgiftsopkrævningssted, eller – **i tilfælde af elektricitet, eller** hvis der ikke opkræves nogen afgift – enhver anden relevant enhed udpeget af en medlemsstat
- hh) "biomasse fra landbrug": biomasse, som er produceret af landbrug
- ii) "biomasse fra skovbrug": biomasse, som er produceret af skovbrug
- []
- kk) "SMV": mikrovirksomheder, små eller mellemstore virksomheder som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361/EF²¹
- ll) "genplantning af skove": genoprettelse af en skovbevoksning med naturlige eller kunstige midler efter at den forrige skovbevoksning er fjernet ved fældning eller som følge af naturlige årsager, herunder brand og storme
- mm) "skovbrugsbedrift": en eller flere skovparceller eller andre skovbevoksede arealer, som udgør en samlet enhed ud fra et forvaltnings- eller udnyttelsesmæssigt synspunkt

²⁰ **Note: For "genanvendt kulstofbrændsel" skal metoden til beregning af drivhusgasbesparelser fastlægges via en delegeret retsakt i henhold til artikel 25, stk. 6, og niveauet for drivhusgasemissionsbesparelser fastsættes til 70 % i artikel 25.**

²¹ Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).

- nn) "bioaffald": **bioaffald som defineret i artikel 3, nr. 4), i direktiv 2008/98/EF []**
- oo) "restenergimiks": det samlede årlige energimiks for en medlemsstat, bortset fra den andel, der er omfattet af annullerede oprindelsesgarantier
- pp) "biomassebrændsel": gasformige og faste brændsler produceret af biomasse
- qq) "biogas": gasformige brændstoffer produceret af biomasse
- rr) "åbnet udbud": et udbud om etablering af anlæg til produktion af vedvarende energi tilrettelagt af en medlemsstat og åbnet for bud fra projekter beliggende i en eller flere andre medlemsstater
- ss) "fælles udbud": et udbud om etablering af anlæg til produktion af vedvarende energi, som er udformet og tilrettelagt i fællesskab af to eller flere medlemsstater, og som er åbent for projekter beliggende i alle involverede medlemsstater
- tt) "åbnet ordning for certifikater": en ordning med certifikater, som gennemføres af en medlemsstat, og som er åben for anlæg beliggende i en eller flere andre medlemsstater
- uu) "finansielle instrumenter": finansielle instrumenter som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012²²
- vv) **"kildeområde": geografisk afgrænset område, som skovbiomassen stammer fra, hvorfra der er pålidelige og uafhængige oplysninger, og hvor forholdene er tilstrækkelig ensartede til at risikoen i forbindelse med skovbiomassens bæredygtigheds- og lovligheds karakteristik kan vurderes**

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25 oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1).

ww) **"VE-fællesskab": en retlig enhed, der i henhold til gældende national ret faktisk kontrolleres af partshavere eller medlemmer, som er fysiske personer, lokale myndigheder, herunder kommuner, eller små virksomheder og mikrovirksomheder beliggende i nærheden af de projekter for vedvarende energi, der ejes og udvikles af det pågældende fællesskab. Hovedformålet med et energifællesskab er at give dets medlemmer eller de lokalområder, hvor det opererer, miljømæssige, økonomiske eller sociale fællesskabsfordele snarere end økonomisk fortjeneste. Med hensyn til aktiviteterne i elsektoren betragtes den som et energifællesskab, jf. definitionen i direktiv [MDI-direktivet].**

□

Artikel 3

Overordnet bindende EU-mål for 2030

1. Medlemsstaterne skal i fællesskab sikre, at andelen af energi fra vedvarende kilder senest i 2030 udgør mindst 27 % af Unionens udvidede endelige energiforbrug.
2. Medlemsstaternes respektive bidrag til det overordnede mål for 2030 skal fastsættes og anmeldes til Kommissionen som led i deres integrerede nationale energi- og klimaplaner i overensstemmelse med artikel 3-5 og artikel 9-11 i forordning [forvaltning].
3. **Fra og med den 1. januar 2021 må andelen af energi fra vedvarende kilder i hver medlemsstats udvidede endelige forbrug af energi ikke være mindre end den, der er anført i tredje kolonne af tabellen i del A i bilag I. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre overholdelsen af referenceværdien. Hvis en medlemsstat ikke opretholder sin referenceandel som målt over en etårig periode, finder artikel 27, stk. 4a, første og andet afsnit, i forordning [forvaltning] anvendelse.**

4. Kommissionen skal understøtte medlemsstaternes høje ambitionsniveau gennem en favorabel ramme, der omfatter forbedret udnyttelse af EU-midler, bl.a. finansielle instrumenter, særlig [] med følgende formål:

- a) nedbringelse af kapitalomkostningerne for projekter for vedvarende energi
 - b) udvikling af transmissions- og distributionsnetinfrastruktur, intelligente net, lagringsfaciliteter og sammenkoblinger, [] med henblik på at [] nå frem til et elsammenkoblingsmål på 15 % [] senest i 2030, for at øge det teknisk og økonomisk overkommelige niveau af vedvarende energikilder i elektricitetssystemet
 - c) tyrket regionalt samarbejde mellem medlemsstater og mellem medlemsstater og tredjelande gennem fælles projekter, fælles støtteordninger og åbning af støtteordninger for elektricitet fra vedvarende energikilder for producenter beliggende i andre medlemsstater.
- 4a. Kommissionen støtter de medlemsstater, der vælger at bidrage til Unionens overordnede bindende mål gennem anvendelse af samarbejdsmekanismer, ved at oprette en fremmende platform.

Artikel 4

Finansiel støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder

1. [] For at opfylde det EU-mål, som er opstillet i artikel 3, stk. 1, **og medlemsstaternes respektive bidrag til dette mål, der er fastsat på nationalt plan for udnyttelse af vedvarende energi**, kan medlemsstaterne anvende støtteordninger. Støtteordninger for elektricitet fra vedvarende energikilder skal **tilskynde til integration af elektricitet fra vedvarende energikilder i elmarkedet på en markedsbaseret og markedsfølsom måde []**, hvor unødvendige forvridninger på elmarkederne undgås [].

2. Støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder skal udformes således, at elektricitet fra vedvarende energikilder integreres i elmarkedet, og det sikres, at producenterne af vedvarende energi reagerer på markedets prissignaler og maksimerer deres markedsindtægter. **Med henblik herpå ydes støtte inden for ordninger for direkte prisstøtte i form af en [] markedspræmie, som blandt andet kan være faldende eller fast. Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med [elektricitetsdirektivet] og [elektricitetsforordningen] overveje at udarbejde særlige betingelser for støtte til mindre anlæg og demonstrationsprojekter.**

3. Medlemsstaterne sørger for, at støtte til elektricitet fra vedvarende energikilder ydes på en åben, gennemsigtig og konkurrencepræget, ikkediskriminerende og omkostningseffektiv måde. **Medlemsstaterne kan overveje at udarbejde særlige betingelser eller indføre undtagelser fra udbudsprocedurer, især for mindre anlæg og demonstrationsprojekter.**

Medlemsstaterne kan også overveje mekanismer til at sikre regional diversificering af udnyttelse af vedvarende energikilder, især for at sikre omkostningseffektiv systemintegration.

3a. **Medlemsstaterne kan overveje at begrænse konkurrencen mellem teknologier ud fra et eller flere af følgende mål, hvor sådanne mål ikke kan imødekommes gennem udformningen af støtten: net- og systemudviklingsmål, potentialet for en bestemt teknologi på længere sigt, målet om at diversificere energimikset, målet om at undgå forvridninger på råmaterialemarkederne og systemintegrationsomkostninger.**

[]

5. **Denne artikel berører ikke artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde [].**

Artikel 5

Åbning for adgang til støtteordninger for elektricitet fra vedvarende energikilder

1. Medlemsstaterne har ret til i overensstemmelse med artikel 7-13 at beslutte, i hvilket omfang de støtter energi fra vedvarende energikilder, der er produceret i en anden medlemsstat. Medlemsstaterne kan dog åbne ☐ for adgang til støtte til elektricitet fra vedvarende kilder for producenter beliggende i andre medlemsstater på de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

☐ Medlemsstaterne kan således ☐ bestemme, at støtte til ☐ en andel af nyoprettet støtte til kapacitet eller af det budget, der er tildelt dertil, hvert år ☐ er åben for anlæg beliggende i andre medlemsstater.

Medlemsstaterne opfordres til at ☐ tilstræbe, at denne andel hvert år skal være mindst 10 % mellem 2021 og 2025 og mindst 15 % mellem 2026 og 2030, men de kan også afvige fra disse andele på grund af blandt andet en lavere grad af elektricitetssammenkobling i en medlemsstat i et givet år. ☐

2a. Medlemsstaterne kan anmode om dokumentation for fysisk import. De må dog ikke ændre, forandre eller på anden måde påvirke overførselsplaner og kapacitetstildeling på grund af producenter, der deltager i grænseoverskridende støtteordninger.

Grænseoverskridende elektricitetsoverførsler fastlægges udelukkende ud fra resultatet af kapacitetstildelingen i medfør af [artikel 14 i forordningen om elektricitetsmarkedet].

☐ 3. ☐ Hvis en medlemsstat beslutter at åbne for adgang til støtte for producenter beliggende i andre medlemsstater, skal de deltagende medlemsstater aftale principperne for deltagelse i de pågældende grænseoverskridende støtteordninger for vedvarende energi. Sådanne aftaler skal mindst omfatte principperne for tildeling af elektricitet fra vedvarende energikilder, som modtager grænseoverskridende støtte ☐.

4. Senest i 2025 skal Kommissionen vurdere omkostningerne ved og de gavnlige virkninger af bestemmelserne i denne artikel for ☐ udnyttelsen af vedvarende elektricitet i Unionen. ☐

Artikel 6

Den finansielle støttes stabilitet

Medmindre andet fremgår af tilpasninger, der er nødvendige for at overholde [] **artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde**, sikrer medlemsstaterne, at omfanget af og betingelserne for den støtte, der er ydet til projekter for vedvarende energi, ikke revideres på en måde, som [] **begrænser** de rettigheder, som indrømmes i forbindelse med støtten, eller **undergraver** de støttede projekters økonomiske **levedygtighed**²³. **Denne bestemmelse berører ikke medlemsstaternes mulighed for at tilpasse støttens omfang efter objektive kriterier [], forudsat at sådanne kriterier [] er fastsat i den oprindelige udformning af støtteordningen [].**

Artikel 7

Beregning af andelen af energi fra vedvarende kilder

1. Det udvidede endelige energiforbrug fra vedvarende kilder i hver medlemsstat beregnes som summen af:

- a) det udvidede endelige forbrug af elektricitet fra vedvarende energikilder
- b) det udvidede endelige energiforbrug fra vedvarende kilder til opvarmning og køling og
- c) det endelige forbrug af energi fra vedvarende kilder på transportområdet.

Gas, elektricitet og brint fra vedvarende energikilder tages kun i betragtning én gang i første afsnit, litra a), b) eller c), ved beregningen af andelen af det udvidede endelige energiforbrug fra vedvarende energikilder.

²³ **Note: jf. den tekst, der er tilføjet i betragtning 18.**

Med forbehold af artikel 26, stk. 1, andet afsnit, tages biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der ikke opfylder bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i artikel 26, stk. 2-7, ikke i betragtning.

[]²⁴

2. Med henblik på stk. 1, litra a), beregnes det udvidede endelige forbrug af elektricitet fra vedvarende energikilder som mængden af elektricitet produceret i en medlemsstat fra vedvarende energikilder, inklusive elproduktion fra VE-egenforbrugere og energifællesskaber, men eksklusive produktionen af elektricitet i pumpekraftværker, der anvender vand, der tidligere har været pumpet op til et højere niveau.

I multibrændselsanlæg, der anvender vedvarende og konventionelle energikilder, tages der kun hensyn til den del af elektriciteten, der produceres fra vedvarende energikilder. Med henblik på denne beregning beregnes størrelsen af bidraget fra hver energikilde på grundlag af dens energiindhold.

Den elektricitet, der produceres ved hjælp af vandkraft og vindkraft, indregnes i overensstemmelse med normaliseringsreglerne i bilag II.

3. Med henblik på stk. 1, litra b), beregnes det udvidede endelige energiforbrug fra vedvarende energikilder til opvarmning og køling som mængden af fjernvarme og fjernkøling produceret i en medlemsstat fra vedvarende energikilder plus forbruget af anden energi fra vedvarende energikilder inden for industrien, husholdninger, tjenesteydelser, landbrug, skovbrug og fiskeri til brug for opvarmning, køling og forarbejdning.

I multibrændselsanlæg, der benytter vedvarende og konventionelle energikilder, tages der kun hensyn til den del af opvarmningen og kølingen, der produceres fra vedvarende energikilder. Med henblik på denne beregning beregnes størrelsen af bidraget fra hver energikilde på grundlag af dens energiindhold.

²⁴ **Note: Dette afsnit er flyttet til artikel 25 om integration af vedvarende energi i transportsektoren.**

Omgivende [] og geotermisk energi, der anvendes til opvarmning og køling [] ved hjælp af varmepumper og [] fjernkølingssystemer, tages i betragtning med henblik på stk. 1, litra b), forudsat at den endelige energiproduktion væsentligt overstiger den tilførsel af primærenergi, der kræves for at drive varmepumpen. Den mængde varme **eller kulde**, som skal betragtes som energi fra vedvarende kilder med henblik på dette direktiv, beregnes efter den metodologi, der er fastlagt i bilag VII, og skal tage hensyn til energianvendelsen i alle slutbrugersektorer.

Termisk energi genereret ved hjælp af passive energisystemer, hvor et lavere energiforbrug opnås passivt ved bygningers udformning eller fra varme genereret af energi fra ikkevedvarende energikilder, tages ikke i betragtning med henblik på stk. 1, litra b).

Senest den 31. december 2018 vedtager Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter i overensstemmelse med artikel 31 en midlertidig metode til beregning af den mængde vedvarende energi, der anvendes til køling og fjernkøling.

Senest den 31. december 2021 ændrer Kommissionen ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 32 bilag VII med en metode til beregning af den mængde vedvarende energi, der anvendes til køling og fjernkøling, for at videreudvikle og fastlægge den midlertidige metode, der er nævnt i femte afsnit.

Begge metoder skal omfatte et mindstemål af sæsonydelsesfaktorer for varmepumper, der kan benyttes i omvendt tilstand. De i femte afsnit omhandlede gennemførelsesretsakter ophører med at finde anvendelse, så snart den i sjette afsnit omhandlede delegerede retsakt finder anvendelse.²⁵

²⁵ **Note: Med henblik på udkastene til energi- og klimaplaner bør Kommissionen yde rettidig vejledning. Desuden bør der senest den 31. december 2020 forelægges et første udkast til beregning af mængden af vedvarende energi, der anvendes til fjernkøling.**

4. I forbindelse med stk. 1, litra c), [] **beregnes** det udvidede endelige forbrug af energi fra vedvarende kilder inden for transport [] som summen af alle biobrændstoffer, biomassebrændsel og vedvarende flydende og gasformige transportbrændstoffer, som ikke er af biologisk oprindelse, der forbruges inden for transportsektoren. Vedvarende flydende og gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse og produceres på basis af elektricitet fra vedvarende kilder, anses kun for at være en del af beregningen i henhold til stk. 1, litra a), ved beregningen af mængden af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder i en medlemsstat.

[]²⁶

7. Andelen af energi fra vedvarende kilder beregnes som det udvidede endelige energiforbrug fra vedvarende energikilder divideret med det udvidede endelige energiforbrug fra alle energikilder udtrykt i procent.

Med henblik på første afsnit tilpasses den i stk. 1 omhandlede sum i overensstemmelse med artikel 5, 8, 10, 12 og 13.

Ved beregningen af en medlemsstats udvidede endelige energiforbrug med henblik på at måle, om den overholder målene og det vejledende forløb i dette direktiv, betragtes energiforbruget inden for luftfarten som udgørende højst 6,18 % udtrykt som en andel af den pågældende medlemsstats udvidede endelige energiforbrug. For Cypern og Maltas vedkommende betragtes energiforbruget inden for luftfarten, udtrykt som andel af disse medlemsstaters udvidede endelige energiforbrug, som udgørende højst 4,12 %.

8. Der anvendes den samme metodologi og de samme definitioner ved beregningen af andelen af energi fra vedvarende energikilder som i forordning (EF) nr. 1099/2008.

Medlemsstaterne sikrer, at der er sammenhæng mellem de statistiske oplysninger, der anvendes til beregning af disse sektorspecifikke og samlede andele, og de statistiske oplysninger, der indberettes til Kommissionen i henhold til forordning (EF) nr. 1099/2008.

²⁶ **Bemærk: Denne udgåede tekst vedrørende transportsektoren er nu indarbejdet i artikel 25.**

Artikel 8

Den Europæiske Unions platform for udvikling af vedvarende energi samt statistiske overførsler mellem medlemsstater

1. Medlemsstaterne kan aftale statistisk overførsel af en nærmere angivet mængde energi fra vedvarende kilder fra en medlemsstat til en anden medlemsstat. Den overførte mængde skal:

a) fratrækkes den mængde energi fra vedvarende kilder, der tages i betragtning ved målingen af andelen af vedvarende energi i den medlemsstat, der foretager overførslen med henblik på dette direktiv, og

b) lægges til den mængde energi fra vedvarende kilder, der tages i betragtning ved målingen af andelen af vedvarende energi i **den** medlemsstat, der accepterer overførslen med henblik på dette direktiv.

1a. For at lette opfyldelsen af Unionens bindende mål, medlemsstaternes respektive bidrag til dette mål som fastsat i artikel 3 og statistiske overførsler i overensstemmelse med stk. 1 i denne artikel opretter Kommissionen Den Europæiske Unions platform for udvikling af vedvarende energi ("ERDP"). Medlemsstaterne kan frivilligt indgive årlige data til denne platform om deres bidrag til EU's bindende mål for 2030 eller et eventuelt benchmark, der er fastsat for overvågning af fremskridtene i forordning [forvaltning], herunder den forventede mangel eller overopfyldelse heraf, samt en angivelse af den pris, som de vil acceptere at overføre en eventuel overskydende produktion af energi fra vedvarende kilder til eller fra en anden medlemsstat. Den faktiske pris for sådanne overførsler vil blive fastsat i det enkelte tilfælde på grundlag af en ERDP-mekanisme for matchning af udbud og efterspørgsel.

1b. Kommissionen sikrer, at ERDP er i stand til at matche udbud og efterspørgsel for mængder af energi fra vedvarende kilder, der tages i betragtning ved målingen af andelen af vedvarende energi i en medlemsstat, på grundlag af priser og eventuelle andre supplerende kriterier, der fastsættes af den medlemsstat, som energien overføres til.

Kommissionen har beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 32 med henblik på at oprette ERDP og fastsætte betingelserne for at afslutte transaktioner som omhandlet i stk. 3.

2. Ordningerne i stk. 1 og 1a kan have en varighed af et eller flere år. [] **Sådanne ordninger mellem medlemsstaterne** meddeles Kommissionen **eller afsluttes på ERDP** senest 12 måneder efter udgangen af hvert enkelt af de år, hvori de er gyldige. De oplysninger, der sendes til Kommissionen, skal omfatte mængde og pris for den energi, det drejer sig om. **For så vidt angår overførsler, som afsluttes på ERDP, gives kun oplysninger om de parter, der deltager i en bestemt overførsel, og eventuelle andre parametre for sådanne transaktioner, når de deltagende medlemsstater anmoder om at gøre det.**
3. En overførsel træder [] i kraft, **når clearingbetingelserne er opfyldt på ERDP, eller [] når** alle de medlemsstater, der deltager i overførslen, har anmeldt den til Kommissionen.

Artikel 9

Fælles projekter mellem medlemsstater

1. To eller flere medlemsstater kan samarbejde om alle typer af fælles projekter i forbindelse med produktionen af elektricitet, opvarmning eller køling fra vedvarende energikilder. Dette samarbejde kan involvere private operatører.
2. Medlemsstaterne giver Kommissionen underretning om den andel eller mængde elektricitet, opvarmning eller køling fra vedvarende energikilder produceret af fælles projekter på deres område, der er sat i drift efter 25. juni 2009 eller som følge af en kapacitetsforøgelse i anlæg, der er blevet renoveret efter denne dato, som skal betragtes som et bidrag til opfyldelse af den nationale overordnede andel af vedvarende energi i en anden medlemsstat med henblik på måling af overholdelse af kravene i dette direktiv.
3. Underretningen i stk. 2 skal:
- a) beskrive det foreslåede anlæg eller angive det renoverede anlæg
 - b) præcisere, hvilken andel eller mængde af den elektricitet, opvarmning eller køling, der produceres i anlægget, der skal betragtes som bidrag til opfyldelsen af en anden medlemsstats nationale overordnede andel af vedvarende energi

c) oplyse, hvilken medlemsstat der drager nytte af underretningen, og

d) præcisere det tidsrum i hele kalenderår, hvor den elektricitet, opvarmning eller køling, der produceres i anlægget fra energi fra vedvarende energikilder, skal betragtes som bidrag til opfyldelsen af den anden medlemsstats nationale overordnede andel af vedvarende energi.

4. Varigheden af et fælles projekt kan gå ud over 2030.

5. En underretning, der gives i henhold til denne artikel, må ikke ændres eller trækkes tilbage, uden at den medlemsstat, der giver underretningen, og den medlemsstat, der er angivet i henhold til stk. 3, litra c), er enige herom.

Artikel 10

Virkningerne af fælles projekter mellem medlemsstaterne

1. Inden tre måneder efter udgangen af hvert år inden for det tidsrum, der er angivet i artikel 9, stk. 3, litra d), udsender den medlemsstat, der har givet den i artikel 9 omhandlede underretning, en underretningsskrivelse med angivelse af:

a) den samlede mængde elektricitet, opvarmning eller køling, der i løbet af året er produceret fra vedvarende energikilder af det anlæg, som den i artikel 9 omhandlede underretning handler om, og

b) den mængde elektricitet, opvarmning eller køling, der i løbet af året er produceret fra vedvarende energikilder af det pågældende anlæg, og som skal bidrage til opfyldelsen af den anden medlemsstats nationale overordnede andel af vedvarende energi i overensstemmelse med underretningen.

2. Medlemsstaten sender underretningsskrivelsen til den medlemsstat, som underretningen er givet til fordel for, og til Kommissionen.

3. Med henblik på dette direktiv skal den mængde elektricitet, opvarmning eller køling fra vedvarende energikilder, der er givet underretning om i overensstemmelse med stk. 1, litra b):

a) trækkes fra den mængde elektricitet, opvarmning eller køling fra vedvarende energikilder, der tages i betragtning ved målingen af andelen af vedvarende energi i den medlemsstat, der har udsendt den i stk. 1 omhandlede underretningsskrivelse, og

b) lægges til den mængde elektricitet, opvarmning eller køling fra vedvarende energikilder, der tages i betragtning ved målingen af andelen af vedvarende energi i den medlemsstat, der har udsendt den i stk. 2 omhandlede underretningsskrivelse.

Artikel 11

Fælles projekter mellem medlemsstaterne og tredjelande

1. En eller flere medlemsstater kan samarbejde med et eller flere tredjelande om alle typer af fælles projekter vedrørende produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder. Dette samarbejde kan involvere private operatører.

2. Elektricitet fra vedvarende energikilder, der produceres i et tredjeland, tages kun i betragtning med henblik på at måle medlemsstaternes andele af vedvarende energi, hvis følgende betingelser er opfyldt:

a) elektriciteten forbruges i Unionen. Denne betingelse anses for opfyldt, hvis:

i) en mængde elektricitet svarende til den elektricitet, der er medregnet, er blevet fast nomineret til den tildelte sammenkoblingskapacitet af alle ansvarlige transmissionssystemoperatører i oprindelseslandet, bestemmelseslandet og, hvor det er relevant, hvert transittredjeland

ii) en mængde elektricitet svarende til den elektricitet, der er medregnet, er blevet fast registreret på listen over balancer af den ansvarlige transmissionssystemoperatør på EU-siden af en samkøringslinje, og

iii) den nominerede kapacitet og produktionen af elektricitet fra vedvarende energikilder i anlægget omhandlet i stk. 2, litra b), henviser til samme tidsrum

b) elektriciteten produceres på et nyopført anlæg, som er blevet sat i drift efter den 25. juni 2009, eller gennem udvidet kapacitet på et anlæg, der er blevet renoveret efter denne dato, i henhold til et fælles projekt som omhandlet i stk. 1, og

c) mængden af produceret og eksporteret elektricitet har ikke fået anden støtte fra en støtteordning i et tredjeland end investeringsstøtte til anlægget.

3. Medlemsstaterne kan anmode Kommissionen om, at der med henblik på artikel 7 tages hensyn til elektricitet fra vedvarende energikilder produceret og forbrugt i et tredjeland i forbindelse med etableringen af en samkøringslinje med en meget lang gennemførelsestid mellem en medlemsstat og et tredjeland på følgende betingelser:

a) Etableringen af samkøringslinjen skal være påbegyndt senest den 31. december 2026.

b) Det er ikke muligt at sætte samkøringslinjen i drift senest den 31. december 2030.

c) Det er muligt at sætte samkøringslinjen i drift senest den 31. december 2032.

d) Efter at samkøringslinjen er sat i drift, vil den blive anvendt til eksport til Unionen af elektricitet genereret fra vedvarende energikilder i overensstemmelse med stk. 2.

e) Anvendelsen vedrører et fælles projekt, der opfylder kriterierne i stk. 2, litra b) og c), og som benytter samkøringslinjen, efter at den er sat i drift, og en mængde elektricitet, der ikke overstiger den mængde, der vil blive eksporteret til Unionen, efter at samkøringslinjen er sat i drift.

4. Kommissionen underrettes om den andel eller mængde elektricitet produceret på et hvilket som helst anlæg på et tredjelandets område, som indgår i en eller flere medlemsstaters nationale overordnede andel af energi med henblik på dette direktiv. Hvis der er tale om mere end en medlemsstat, underrettes Kommissionen om fordelingen af denne andel eller mængde mellem medlemsstaterne. Denne andel eller mængde må ikke overstige den andel eller mængde, der faktisk eksporteres til og forbruges i Unionen, som svarer til den mængde, der er nævnt i stk. 2, litra a), nr. i) og ii), og som opfylder betingelserne i stk. 2, litra a). Underretningen udarbejdes af hver medlemsstat, hvis nationale overordnede mål andelen eller mængden af elektricitet indgår i.

5. Underretningen i stk. 4 skal:

- a) beskrive det foreslåede anlæg eller angive det renoverede anlæg
- b) præcisere den andel eller mængde elektricitet produceret i anlægget, der skal betragtes som bidrag til opfyldelsen af en medlemsstats nationale andel af vedvarende energi, samt de tilhørende finansielle ordninger under overholdelse af fortrolighedskrav
- c) præcisere det tidsrum i hele kalenderår, hvor elektriciteten skal anses for at bidrage til medlemsstatens nationale overordnede andel af vedvarende energi, og
- d) indeholde en skriftlig anerkendelse af litra b) og c) fra det tredjeland, på hvis område anlægget skal sættes i drift, og angive, hvilken andel eller mængde af den elektricitet, der produceres af anlægget, tredjelandet selv vil forbruge.

6. Varigheden af et fælles projekt kan gå ud over 2030.

7. En underretning, der gives i henhold til denne artikel, må ikke ændres eller trækkes tilbage, uden at den medlemsstat, der giver underretningen, og det tredjeland, der har anerkendt det fælles projekt i overensstemmelse med stk. 5, litra d), er enige herom.

8. Medlemsstaterne og Unionen tilskynder de relevante organer under energifællesskabstraktaten til i overensstemmelse med energifællesskabstraktaten at træffe de nødvendige foranstaltninger, så de kontraherende parter i denne traktat kan anvende bestemmelserne om samarbejde mellem medlemsstater i dette direktiv.

Artikel 12

Virkninger af fælles projekter mellem medlemsstaterne og tredjelande

1. Inden 12 måneder efter udgangen af hvert år inden for det tidsrum, der er angivet i artikel 11, stk. 5, litra d), udsender den medlemsstat, der har givet den i artikel 11 omhandlede underretning, en underretningsskrivelse med angivelse af:

a) den samlede mængde elektricitet, der i løbet af året er produceret fra vedvarende energikilder af det anlæg, som den i artikel 11 omhandlede underretning handler om

b) den mængde elektricitet, der i løbet af året er produceret fra vedvarende energikilder af det pågældende anlæg, og som skal bidrage til opfyldelsen af dens nationale overordnede andel af vedvarende energi i overensstemmelse med den i artikel 11 omhandlede underretnings vilkår, og

c) dokumentation for, at betingelserne i artikel 11, stk. 2, er opfyldt.

2. Medlemsstaten sender underretningsskrivelsen til det tredjeland, der har anerkendt projektet i overensstemmelse med artikel 11, stk. 5, litra d), og til Kommissionen.

3. Med henblik på at beregne den nationale overordnede andel af vedvarende energi i henhold til dette direktiv skal den mængde elektricitet produceret fra vedvarende energikilder, der er givet underretning om i overensstemmelse med stk. 1, litra b), lægges til den mængde energi fra vedvarende energikilder, der tages i betragtning ved målingen af andelen af vedvarende energi i den medlemsstat, der har udsendt underretningsskrivelsen.

Artikel 13

Fælles støtteordninger

1. Uden at det berører medlemsstaternes forpligtelser i henhold til artikel 5, kan to eller flere medlemsstater beslutte på frivillig basis at gå sammen om eller delvist at koordinere deres nationale støtteordninger. I sådanne tilfælde kan en vis mængde energi fra vedvarende kilder produceret på en af de deltagende medlemsstats område bidrage til opfyldelsen af en anden deltagende medlemsstats nationale andel af vedvarende energi, hvis de pågældende medlemsstater:

- a) foretager en statistisk overførsel af nærmere angivne mængder energi fra vedvarende kilder fra en medlemsstat til en anden i overensstemmelse med artikel 8 eller
- b) fastsætter en fordelingsregel, som de deltagende medlemsstater er enige i, og som fordeler mængder af energi fra vedvarende kilder mellem de deltagende medlemsstater. En sådan regel skal meddeles Kommissionen senest tre måneder efter udgangen af det første år, hvor den er gyldig.

2. Inden tre måneder efter udgangen af hvert år skal hver medlemsstat, der har givet underretning i henhold til stk. 1, litra b), udsende en underretningsskrivelse, der fastslår den samlede mængde elektricitet, opvarmning eller køling fra vedvarende energikilder, der er produceret i løbet af det år, som skal være omfattet af fordelingsreglen.

3. For at beregne de nationale overordnede andele af vedvarende energi i henhold til dette direktiv skal den mængde elektricitet, opvarmning eller køling fra vedvarende energikilder, der gives underretning om i overensstemmelse med stk. 2, omfordeles mellem de berørte medlemsstater i overensstemmelse med den meddelte fordelingsregel.

Artikel 14

Kapacitetsforøgelser

Med henblik på artikel 9, stk. 2, og artikel 11, stk. 2, litra b), behandles enheder af energi fra vedvarende kilder, der kan tilskrives en forøgelse af kapaciteten på et anlæg, som om de var produceret af et særskilt anlæg, der blev sat i drift på det tidspunkt, hvor kapacitetsforøgelsen skete.

Artikel 15

Administrative procedurer, forskrifter og reglementer

1. Medlemsstaterne sikrer, at eventuelle nationale regler om godkendelses-, certificerings- og licensprocedurer, der anvendes på anlæg og tilknyttede transmissions- og distributionsnetinfrastrukturer til produktion af elektricitet, opvarmning eller køling fra vedvarende energikilder, og på processen for forarbejdning af biomasse til biobrændstoffer eller andre energiprodukter, er forholdsmæssige og nødvendige.

Medlemsstaterne tager navnlig passende skridt til at sikre:

- a) at de administrative procedurer strømlines og fremskyndes på det rette administrative niveau
- b) at reglerne om godkendelse, certificering og licensudstedelse er objektive, gennemsigtige, forholdsmæssige, ikke diskriminerer mellem ansøgere og tager fuldt hensyn til de særlige træk ved individuelle teknologier til vedvarende energi

c) at de administrative omkostninger, der betales af forbrugere, planlæggere, arkitekter, entreprenører og udstyrs- og systeminstallatører, er gennemsigtige og omkostningsrelaterede, og

d) at der opstilles forenkede og mindre byrdefulde godkendelsesprocedurer, herunder i form af en simpel underretning, hvis de relevante lovrammer giver mulighed herfor, for decentrale anlæg til produktion af energi fra vedvarende kilder.

2. Medlemsstaterne definerer klart eventuelle tekniske specifikationer, der skal opfyldes af udstyr og systemer til vedvarende energi, for at de kan være omfattet af støtteordninger. Hvis der findes europæiske standarder, herunder miljømærker, energimærker og andre tekniske referencesystemer opstillet af europæiske standardiseringsorganer, skal de tekniske specifikationer bygge på disse standarder. Sådanne tekniske specifikationer må ikke foreskrive, hvor udstyret og systemerne skal certificeres, og bør ikke hindre det indre markeds funktion.

3. Medlemsstaterne skal sikre, at investorer får tilstrækkelig vished for, hvilken støtte der påtænkes ydet til energi fra vedvarende kilder. Til dette formål skal medlemsstaterne udarbejde og offentliggøre en [] plan [] **vedrørende** den forventede støttetildeling som minimum for de følgende tre år og herunder for hver ordning en vejledende tidsplan [] **og** kapacitet, **det** forventede budget [] **samt [] principperne for** høring af de berørte parter om udformningen af støtten.

For så vidt angår markedsbaseret støtte og skatteordninger, hvortil der ikke er tildelt kapacitet eller budget, bør medlemsstaterne rapportere om de vigtigste støtteparametre.

4. Medlemsstaterne skal sikre, at deres kompetente myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt niveau indfører bestemmelser om integration og udnyttelse af vedvarende energi og anvendelsen af uundgåelig overskudsvarme eller -kulde i forbindelse med planlægning, udformning, opførelse og renovering af byinfrastruktur, industri- eller beboelseskvarterer og energiiinfrastruktur, herunder elektricitet, fjernvarme og fjernkøling, naturgas og alternative brændselsnet.

5. Medlemsstaterne indfører i deres byggeforskrifter og -reglementer passende foranstaltninger til at øge andelen af alle former for energi fra vedvarende kilder i byggesektoren.

Medlemsstaterne kan ved indførelsen af sådanne foranstaltninger eller i deres støtteordninger tage hensyn til nationale foranstaltninger knyttet til væsentlige forøgelse af energieffektiviteten og vedrørende kraftvarmeværker samt passiv-, lavenergi- eller nulenergibygninger.

Medlemsstaterne indfører i deres byggeforskrifter og -reglementer eller på anden måde, der har en tilsvarende virkning, et krav om, at der skal anvendes et vist minimum af energi fra vedvarende kilder i nye bygninger og i eksisterende bygninger, der skal gennemrenoveres, [] **for så vidt dette er teknisk, funktionelt og økonomisk muligt og ikke har negativ indvirkning på indeluften.**

Medlemsstaterne giver mulighed for, at disse mindstekrav blandt andet **kan** opfyldes ved hjælp af [] **effektiv fjernvarme og fjernkøling, der er** produceret ved anvendelse af en væsentlig andel af vedvarende energikilder.

Kravene i første afsnit finder anvendelse på de væbnede styrker, dog kun i det omfang dets anvendelse ikke er i modstrid med karakteren af og det primære formål med de væbnede styrkers aktiviteter, og med undtagelse af materiel, der udelukkende anvendes til militære formål.

6. Medlemsstaterne sikrer, at nye offentlige bygninger og eksisterende offentlige bygninger, der skal gennemrenoveres på nationalt, regionalt og lokalt plan, kommer til at danne forbillede i forbindelse med dette direktiv fra den 1. januar 2012 og fremefter. Medlemsstaterne kan bl.a. tillade, at denne forpligtelse opfyldes ved at bestemme, at taget på offentlige bygninger eller blandede privat-offentlige bygninger kan anvendes af tredjeparter til installation af anlæg, der producerer energi fra vedvarende kilder.

7. Med hensyn til deres byggeforskrifter og -reglementer fremmer medlemsstaterne anvendelsen af systemer og udstyr til opvarmning og køling baseret på vedvarende energikilder, som opnår en betydelig reduktion i energiforbruget. Medlemsstaterne anvender, hvor sådanne eksisterer, energi- eller miljømærker eller andre passende certifikater eller standarder, der er udviklet på nationalt niveau eller EU-niveau, som grundlag for at fremme anvendelsen af sådanne systemer og sådant udstyr.

8. Medlemsstaterne skal foretage en vurdering af deres potentiale, hvad angår vedvarende energikilder og anvendelse af overskudsvarme og -kulde til opvarmning og køling. Denne vurdering skal indgå i den anden omfattende vurdering, der kræves i henhold til artikel 14, stk. 1, i direktiv 2012/27/EU for første gang senest den 31. december 2020 og derefter i ajourføringerne af de omfattende vurderinger.

9. Medlemsstaterne skal fjerne administrative hindringer for virksomhedernes langfristede elkøbsaftaler til finansiering af vedvarende energi og fremme deres udbredelse på markedet.

Artikel 16

Tilrettelæggelse og varighed af tilladelsesprocessen

1. Senest den 1. januar 2021 skal medlemsstaterne oprette **eller udpege et eller flere []** kontaktpunkter, **som på anmodning af ansøgeren giver rådgivning gennem [] hele den administrative [] proces for ansøgning om og tildeling af tilladelse. [] En ansøger skal kun kontakte ét kontaktpunkt i hele den administrative proces. Tilladelsesprocessen skal omfatte de relevante administrative tilladelser til at opføre og drive anlæg og aktiver, der er nødvendige for deres [] tilslutning til nettet []** med henblik på produktion af energi fra vedvarende kilder, samt opgraderingsansøgninger. **Tilladelsesprocessen skal omfatte alle procedurer, lige fra kvittering for modtagelse af ansøgningen til fremsendelse af resultaterne af proceduren, jf. stk. 2.**

2. [] **Kontaktpunktet** skal vejlede ansøgeren om ansøgningsprocessen på en gennemsigtig måde, forsyne ansøgeren med alle nødvendige oplysninger [] og inddrage andre **administrative myndigheder**, hvor det er relevant [].

3. [] **Kontaktpunktet** skal [] **stille** en procedurehåndbog **til rådighed** for initiativtagere til projekter for **produktion af** vedvarende energi, [] **som også udtrykkelig omhandler [] projekter i lille målestok og VE-egenforbrugeres projekter.**

4. Tilladelsesprocessen, der er omhandlet i stk. 1, må ikke overstige en periode på tre år []. Perioden på tre år kan dog forlænges, hvis en ansøger ikke har afgivet alle de nødvendige oplysninger til at gøre det muligt for den relevante myndighed at vurdere ansøgningen eller hvis omhyggelig beslutningstagning kræver mere tid. Perioden [] kan også forlænges efter gensidig aftale mellem den relevante godkendelsesmyndighed og ansøgeren. Denne periode berører ikke søgsmål, retsmidler eller sager ved en domstol eller ret og kan højst forlænges med varigheden af sådanne procedurer.

5. Uden at dette berører gældende miljømæssige forpligtelser eller forpligtelser vedrørende planlægning af og sikkerhed for bygninger, letter medlemsstaterne [] opgraderingen af eksisterende anlæg for vedvarende energi ved bl.a. at sikre en forenklet og hurtig tilladelsesproces med en tidsramme på tre år. [] Tidsrammen kan forlænges efter gensidig aftale mellem den relevante godkendelsesmyndighed og ansøgeren, eller hvis omhyggelig beslutningstagning kræver mere tid.

Artikel 17

Procedurer for simpel underretning med henblik på nettilslutning

1. [] Medlemsstaterne indfører en procedure for simpel underretning, hvorefter VE-egenforbrugerens og demonstrationsprojekters anlæg eller aggregerede produktionsenheder med en elektrisk kapacitet, der er lig med eller [] mindre end [] 10,8 kW for en trefasetilslutning (3,6 kW per fase), [] tilsluttes nettet efter indgivelse af en underretning til distributionssystemoperatøren, medmindre nettets sikkerhedsmæssige eller tekniske krav ikke er opfyldt.

Distributionssystemoperatøren kan inden for en måned efter en underretning beslutte at afvise den eller foreslå et alternativt nettilslutningspunkt på grund af sikkerhedsmæssige betænkeligheder eller systemkomponenters tekniske inkompatibilitet. I tilfælde af en positiv beslutning fra distributionssystemoperatøren eller i mangel af en beslutning fra denne inden for en måned efter underretningen kan anlægget eller den aggregerede produktionsenhed tilsluttes, medmindre eventuelle tilslutningsafgifter eller -gebyrer ikke er blevet betalt.

Medlemsstaterne kan tillade procedurer for simpel underretning for anlæg eller aggregerede produktionsenheder med en højere elektrisk kapacitet end den, der er fastsat i stk. 1, forudsat at nettets stabilitet, pålidelighed og sikkerhed opretholdes.

[]

Artikel 18

Oplysning og uddannelse

1. Medlemsstaterne sikrer, at oplysninger om støtteforanstaltninger stilles til rådighed for alle relevante aktører, som f.eks. forbrugere, entreprenører, installatører, arkitekter og leverandører af udstyr og systemer til opvarmning, køling og elektricitet og af køretøjer, der kan drives med energi fra vedvarende kilder.
2. Medlemsstaterne sikrer, at oplysninger om nettofordele, omkostninger og energieffektivitet i forbindelse med udstyr og systemer til anvendelse af opvarmning, køling og elektricitet fra vedvarende energikilder stilles til rådighed enten af leverandøren af udstyret eller systemet eller af de nationale kompetente myndigheder.

3. Medlemsstaterne sikrer, at certificeringsordninger eller tilsvarende kvalificeringsordninger er til rådighed for installatører af små biomassekedler og -ovne, solcellesystemer og solvarmesystemer, systemer til overfladenær udnyttelse af geotermisk energi samt varmepumper. Disse ordninger kan efter behov tage hensyn til eksisterende ordninger og strukturer og skal være baseret på de kriterier, der er fastlagt i bilag IV. Hver medlemsstat anerkender certificeringer, der er givet af andre medlemsstater i overensstemmelse med disse kriterier.
4. Medlemsstaterne stiller informationer til rådighed for offentligheden om certificeringsordninger eller tilsvarende kvalificeringsordninger, jf. stk. 3. Medlemsstaterne kan også stille listen over installatører, der er kvalificerede eller certificerede i overensstemmelse med stk. 3, til rådighed.
5. Medlemsstaterne sikrer, at der stilles rådgivning til rådighed for alle relevante aktører, især for planlæggere og arkitekter, så disse er i stand til behørigt at overveje den optimale kombination af vedvarende energikilder, højeffektive teknologier og fjernvarme og fjernkøling ved planlægning, udformning, opførelse og renovering af industri-, forretnings- eller beboelsesområder.
6. Medlemsstaterne udvikler med deltagelse af de lokale og regionale myndigheder passende informations-, bevidstgørelses-, rådgivnings- eller uddannelsesprogrammer med henblik på orientering af borgerne om fordele og praktiske spørgsmål i forbindelse med udvikling og anvendelse af energi fra vedvarende kilder.

Artikel 19

Oprindelsesgaranti for elektricitet, opvarmning og køling, der produceres fra vedvarende energikilder

1. For over for slutkunden at dokumentere andelen eller mængden af energi fra vedvarende kilder i en energileverandørs energimiks og i den energi, som leveres til kunder i henhold til kontrakter, som markedsføres med henvisning til forbrug af energi fra vedvarende kilder, skal medlemsstaterne sikre, at oprindelsen af [] **elektricitet og gas** produceret fra vedvarende energikilder kan garanteres som sådan i den i dette direktiv anvendte betydning efter objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.
 2. Til dette formål sikrer medlemsstaterne, at en oprindelsesgaranti udstedes som svar på en anmodning fra en producent af [] **elektricitet og gas** fra vedvarende kilder, **medmindre medlemsstaterne med henblik på at tage markedsværdien for oprindelsesgarantien i betragtning beslutter ikke at udstede én til en producent, som modtager finansiel støtte fra en støtteordning**. Medlemsstaterne kan sørge for, at oprindelsesgarantier udstedes for **opvarmning og køling fra vedvarende kilder såvel som for elektricitet, gas eller opvarmning og køling fra ikkevedvarende energikilder**. I forbindelse med udstedelsen af oprindelsesgarantier kan der gælde en minimumskapacitetsgrænse. En oprindelsesgaranti skal være af standardstørrelsen 1 MWh. Der udstedes ikke mere end én oprindelsesgaranti for hver produceret energienhed.
- Medlemsstaterne sikrer, at samme energienhed fra vedvarende kilder kun tages i betragtning én gang.

Medlemsstaterne skal sikre, at **når** [] en producent [] modtager finansiel støtte fra en støtteordning for [] energiproduktion fra vedvarende kilder, **tages oprindelsesgarantiens markedsværdi for samme produktion i betragtning i den relevante støtteordning. For at tage oprindelsesgarantiens markedsværdi i betragtning kan medlemsstaterne bl.a. beslutte at udstede en oprindelsesgaranti til producenten og straks annullere den eller at udstede sådanne oprindelsesgarantier og overføre dem til markedet ved at bortauktionere dem. Indtægterne fra bortauktionering skal anvendes til at udligne omkostningerne til støtten af de vedvarende energikilder.**

Oprindelsesgarantien har ingen funktion med hensyn til en medlemsstats overholdelse af artikel 3. Overførsler af oprindelsesgarantier, separat eller sammen med den fysiske energioverførsel, har ingen indflydelse på medlemsstaternes beslutning om at anvende statistiske overførsler, fælles projekter eller fælles støtteordninger med henblik på opfyldelse af målene eller på beregning af det udvidede endelige energiforbrug fra vedvarende kilder i henhold til artikel 7.

3. Med henblik på stk. 1 skal oprindelsesgarantier **være gyldige i [] tolv måneder efter produktion af den pågældende energienhed.** Medlemsstaterne skal sikre, at alle oprindelsesgarantier [], som ikke er blevet annulleret, udløber. Udløbne oprindelsesgarantier skal medtages af medlemsstaterne i beregningen af restenergimikset.

4. Med henblik på videregivelse af oplysninger som omhandlet i stk. 8 og 13 skal medlemsstaterne sikre, at energiselskaber annullerer oprindelsesgarantierne **inden for gyldighedsperioden [].**

5. Medlemsstater eller udpegede kompetente organer overvåger udstedelsen, overførslen og annulleringen af oprindelsesgarantier. De udpegede kompetente organer skal have ikkeoverlappende geografiske ansvarsområder og være uafhængige af aktiviteter vedrørende produktion, handel og levering.

6. Medlemsstaterne eller de udpegede organer indfører fornødne ordninger for at sikre, at oprindelsesgarantierne udstedes, overføres og annulleres elektronisk og er korrekte, pålidelige og sikret mod svindel. []

7. En oprindelsesgaranti skal som minimum specificere:

a) den energikilde, fra hvilken energien er produceret, og begyndelses- og afslutningsdatoerne for produktionen

b) om oprindelsesgarantien vedrører

i) elektricitet eller

ii) gas eller

iii) opvarmning eller køling

c) navn, beliggenhed, type og kapacitet for det anlæg, hvor energien er produceret

d) om anlægget har fået investeringsstøtte, og om energienheden på anden måde har nydt godt af en national støtteordning, samt støtteordningens art

e) dato for, hvornår anlægget blev sat i drift, og

f) udstedelsesdato og -land og et entydigt identifikationsnummer.

Forenklede oplysninger kan angives på oprindelsesgarantier fra anlæg **på mindre end 50 kW**.

8. Hvis en elektricitetsleverandør skal dokumentere andelen eller mængden af energi fra vedvarende kilder i sit energimiks med henblik på artikel 3 i direktiv 2009/72/EF, [] **kan** vedkommende gøre dette ved at anvende oprindelsesgarantien. **Hvis medlemsstaterne har sørget for oprindelsesgarantier for andre former for energi, skal leverandørerne med henblik på videregivelse altid anvende den samme type oprindelsesgarantier som den leverede energi.** Tilsvarende [] **kan** oprindelsesgarantier, der er oprettet i henhold til artikel 14, stk. 10, i direktiv 2012/27/EF, anvendes til at underbygge et eventuelt krav om at dokumentere mængden af elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion. **Med henblik på stk. 2 kan der, når elektricitet er genereret fra højeffektiv kraftvarmeproduktion med anvendelse af vedvarende kilder, kun udstedes én oprindelsesgaranti, der præciserer begge karakteristika.** []
9. Medlemsstaterne anerkender udelukkende oprindelsesgarantier, der er udstedt af andre medlemsstater i overensstemmelse med dette direktiv, som dokumentation for de elementer, der er anført i stk. 1 og stk. 7, litra a)-f). En medlemsstat kan kun afslå at anerkende en oprindelsesgaranti, hvis der er begrundet tvivl om dens nøjagtighed, pålidelighed eller korrekthed. Medlemsstaten underretter Kommissionen om et sådant afslag og begrundelsen herfor.
10. Hvis Kommissionen finder, at et afslag på at anerkende en oprindelsesgaranti er ubegrundet, kan den vedtage en beslutning, der pålægger den pågældende medlemsstat at anerkende den.
11. Medlemsstaterne må ikke anerkende oprindelsesgarantier, der er udstedt af et tredjeland, medmindre Kommissionen har undertegnet en aftale med det pågældende tredjeland om gensidig anerkendelse af oprindelsesgarantier udstedt i Unionen og kompatible oprindelsesgarantiordninger, der er etableret i dette land, **og kun hvis** [] energi importeres og eksporteres direkte. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage [] **gennemførelsesretsakter** i overensstemmelse med artikel 31 med henblik på at håndhæve disse aftaler.
12. En medlemsstat kan i overensstemmelse med EU- lovgivningen indføre objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier for anvendelsen af oprindelsesgarantier i forbindelse med opfyldelse af forpligtelserne i artikel 3, stk. 9, i direktiv 2009/72/EF.

[]

Artikel 20

Adgang til og drift af nettene

1. Medlemsstaterne vurderer, når det er relevant, behovet for udvidelse af den bestående gasnetinfrastruktur for at lette inddragelsen af gas fra vedvarende energikilder.
2. Medlemsstaterne pålægger, når det er relevant, transmissions- og distributionssystemoperatører på deres område at offentliggøre de tekniske forskrifter i overensstemmelse med artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF²⁷, navnlig hvad angår nettilslutningsregler, der omfatter gaskvalitets-, gaslugts- og gastykskrav. Medlemsstaterne pålægger endvidere transmissions- og distributionssystemoperatører at offentliggøre tilslutningstarifferne i forbindelse med tilslutning af vedvarende gaskilder baseret på gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.
3. Som resultat af deres vurdering, der er indeholdt i de integrerede nationale energi- og klimaplaner i overensstemmelse med bilag I til forordning [forvaltning] om nødvendigheden af at opbygge ny infrastruktur for fjernvarme og fjernkøling produceret af vedvarende energikilder med henblik på at nå det EU-mål, der er omhandlet i dette direktivs artikel 3, stk. 1, tager medlemsstaterne, hvor det er relevant, skridt til at udvikle en fjernvarmeinfrastruktur, der egner sig til udvikling af produktion af opvarmning og køling fra store anlæg baseret på biomasse, solenergi og [] **omgivende energi og overskudsvarme eller -køling.**

²⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas (EUT L 176 af 15.7.2003, s. 57).

Artikel 21
VE-egenforbrugere

1. Medlemsstaterne sikrer, at VE-egenforbrugere []:

- a) har ret til at: [] **producere vedvarende energi, herunder til eget forbrug [], lagre og sælge,** herunder via elkøbsaftaler, **aggregatorer og elleverandører**, deres overskydende produktion af vedvarende elektricitet uden at være underlagt uforholdsmæssige procedurer og [] **netgebyrer, som ikke afspejler omkostningerne, idet det sikres, at de bidrager på en fyldestgørende og afbalanceret måde til systemets samlede deling af omkostninger []²⁸**
- b) opretholder deres rettigheder **og forpligtelser** som forbrugere
- c) ikke betragtes som [] **elleverandører** i henhold til **direktiv [MDI-direktivet]** [] med hensyn til den elektricitet fra vedvarende energikilder, de **selv har produceret og forbrugt []** og
- d) **kan** modtage [] **passende betaling** for egenproduceret elektricitet fra vedvarende energikilder leveret til nettet, **der afspejler** elleverancens markedsværdi **og de relevante støtteordninger, der eventuelt er indført. og**
- e) er underlagt **ikkediskriminerende behandling** for så vidt angår deres aktiviteter, rettigheder og forpligtelser som slutkunder, producenter, leverandører eller som andre markedsdeltagere, hvis det er relevant.

[]

²⁸ **Bemærk: se tilføjet tekst i betragtning 53 om forholdsmæssigheden af afgifter og artikel 16 i forslaget til elektricitetsforordningen om nettariffer (ingen ændringer).**

2. Medlemsstaterne skal sikre, at VE-egenforbrugere, som bor i samme boligejendom, eller som er beliggende i samme kommercielle eller delte serviceanlæg eller et lukket distributionssystem, **med forbehold af gældende netomkostninger og andre relevante gebyrer, afgifter og skatter [], kan foranstalte deling indbyrdes af vedvarende energi, der er produceret på stedet. []** Medlemsstaterne kan have forskellige bestemmelser for individuelle VE-egenforbrugere og et fællesskab af VE-egenforbrugere i deres nationale lovgivning.
3. VE-egenforbrugerens anlæg kan forvaltes af en tredjepart med hensyn til installation og drift, herunder måling, samt vedligeholdelse.

Artikel 22

VE-fællesskaber

1. Medlemsstaterne skal **opstille et gunstigt regelsæt for VE-fællesskaber, der sikrer, at:**
- a) **VE-fællesskaber har ret til at producere, forbruge, lagre og sælge vedvarende energi**
 - b) **deres aktionærer eller medlemmer er fysiske personer, lokale myndigheder, herunder kommuner, eller SMV'er**
 - c) **deltagelse i et lokalt energifællesskab er frivillig**
 - d) **deres aktionærer eller medlemmer kan trække sig ud af et VE-fællesskab**

- e) **VE-fællesskaber, der leverer energi, yder aggregering eller andre kommercielle energitjenester, er underlagt de bestemmelser, der er relevante for sådanne aktiviteter**
 - f) **VE-fællesskaber har ret til inden for fællesskabet at foranstalte deling af vedvarende energi, der produceres af de af fællesskabet ejede produktionsenheder, med forbehold af bestemmelserne i denne artikel og under overholdelse af fællesskabsmedlemmernes rettigheder og forpligtelser som forbrugere**
 - g) **den relevante distributionssystemoperatør samarbejder med VE-fællesskaber for at lette overførslen af energi inden for VE-fællesskaberne, hvilket ikke må påvirke de forpligtelser, som VE-fællesskaberne eller deres medlemmer måtte have som balanceansvarlige parter, og navnlig deres finansielle ansvar for de ubalancer, som de forårsager i systemet**
 - h) **VE-fællesskaber er underlagt retfærdige, forholdsmæssige og gennemsigtige procedurer, herunder registrering og licensudstedelse, og omkostningsrelaterede netgebyrer samt relevante afgifter og skatter, idet det sikres, at de bidrager på en fyldestgørende og afbalanceret måde til systemets samlede deling af omkostninger**
 - i) **VE-fællesskaber har mulighed for at få adgang til alle energimarkeder, enten direkte eller gennem aggregering på en ikkediskriminerende måde**
 - j) **VE-fællesskaber er underlagt ikkediskriminerende behandling for så vidt angår deres aktiviteter, rettigheder og forpligtelser som slutkunder, producenter, leverandører, distributionssystemoperatører eller som andre markedsdeltagere.**
2. **Medlemsstaterne kan i det gunstige regelsæt, der er omhandlet i stk. 1, fastsætte, at VE-fællesskaber er åbne for grænseoverskridende deltagelse.**
3. **Uden at dette berører statsstøttere reglerne, tager medlemsstaterne hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for VE-fællesskaber ved udformningen af støtteordninger, med henblik på at give dem mulighed for at konkurrere om støtte på lige fod med andre producenter.**

Artikel 23

Integration af vedvarende energi i opvarmnings- og kølingsanlæg

1. For at fremme udbredelsen af vedvarende energikilder i sektoren for opvarmning og køling skal hver medlemsstat bestræbe sig på at forhøje andelen af vedvarende energi til opvarmning og køling [] **med vejledende 1 procentpoint (pp) som et årligt gennemsnit beregnet for perioderne 2021-2025 og 2026-2030²⁹ [] med udgangspunkt i det niveau, der blev opnået i 2020 []** udtrykt i den nationale andel af det endelige energiforbrug og beregnet efter metoden i artikel 7, **jf. dog fjerde afsnit nedenfor**.

Medlemsstaterne kan også beslutte at tage hensyn til et bidrag fra overskudsvarme og -kulde for yderligere at tilskynde til effektivitet i deres systemer.

Medlemsstater med en andel af vedvarende energi i varme og -køling på over 50 % kan anse en sådan andel for at opfylde den årlige stigning, der er omhandlet i første afsnit.

[]

Medlemsstaterne kan tage hensyn til omkostningseffektivitet, når de træffer beslutninger om foranstaltninger for at udnytte vedvarende energikilder til varme og køling, som afspejler strukturelle hindringer som følge af en høj andel af naturgas, køling og spredt bebyggelsesstruktur med lav befolkningstæthed. Hvis disse foranstaltninger medfører en lavere gennemsnitlig årlig stigning som omhandlet i første eller andet afsnit, skal de i deres nationale energi- og klimaplan give en begrundelse med henvisning til den vurdering, der foretages i overensstemmelse med artikel 15, stk. 8.

2. Medlemsstaterne kan på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier udpege og offentliggøre en liste over foranstaltninger og de gennemførende organer såsom brændstofleverandører **eller offentlige eller erhvervsmæssige organer**, der skal bidrage til den stigning, der er fastsat i stk. 1.

²⁹ **Bemærk: For at sikre en hastig udvikling af H&C bør det årlige gennemsnit beregnes særskilt for to perioder.**

3. Stigningen i stk. 1, kan bl.a. gennemføres ved anvendelse af en eller flere af følgende valgmuligheder:

a) fysisk integration af vedvarende energi i forsyningen med energi og energibrændsel til opvarmning og køling

b) direkte afbødende foranstaltninger såsom installering af højeffektive VE-opvarmningssystemer og -kølingssystemer i bygninger eller brug af vedvarende energi til industrielle opvarmnings- og køleprocesser

c) indirekte afbødende foranstaltninger, der er omfattet af omsættelige certifikater, som attesterer overholdelsen af forpligtelsen i kraft af støtte til indirekte afbødende foranstaltninger, som udføres af en anden økonomisk aktør, såsom en uafhængig installatør af VE-teknologi eller et energitjenesteselskab (ESCO), der udfører VE-installationstjenester

d) andre politiske foranstaltninger, herunder finanspolitiske foranstaltninger eller andre økonomiske incitamenter.

4. Medlemsstaterne kan anvende de strukturer, som er etableret inden for rammerne af den nationale energisparepligtordning, jf. artikel 7 i direktiv 2012/27/EU, til at gennemføre og overvåge de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 2.

5. Når [] enheder er udpeget i henhold til stk. 2, skal **medlemsstaterne** sikre, at deres bidrag kan måles og verificeres, og **at de udpegede enheder** [] årligt rapporterer [] om: a) den samlede mængde energi, der er leveret til opvarmning og køling

b) den samlede mængde vedvarende energi, der er leveret til opvarmning og køling

c) andelen af vedvarende energi i den samlede mængde energi, der er leveret til opvarmning og køling, og

d) typen af VE-kilde.

[]

Artikel 24

Fjernvarme og -køling

1. Medlemsstaterne sikrer, at [] **slutbrugerne** [] **oplyses** om [] energiforbruget og andelen af vedvarende energi i deres **fjernvarme- og fjernkølingssystemer på lettilgængelig vis såsom på leverandørernes websteder eller fakturaer i overensstemmelse med bilag VIIa, punkt 3, litra b), i [ændringsdirektiv 2012/27/EU, COM(2016 761)].**

2. Medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger **og betingelser**, for at kunder til fjernvarme- eller fjernkølingssystemer, som ikke er "effektiv fjernvarme og fjernkøling", jf. artikel 2, nr. 41), i direktiv 2012/27/EU:

[] **kan opsige deres kontrakt** med henblik på selv at producere varme eller køling fra vedvarende energikilder [].

Opsigelsen af kontrakten kan gøres betinget af compensationen for omkostninger, der er direkte forårsaget af afbrydelse, og den ikkenedskrevne del af aktiver, der er nødvendige for at levere varme og kulde til den pågældende kunde.

3. Medlemsstaterne kan begrænse retten til at **opsige kontrakten []** til kunder, som kan dokumentere, at den planlagte alternative forsyningsløsning til opvarmning og afkøling medfører en betydeligt bedre energimæssig ydeevne. Resultatevalueringen af den alternative forsyningsløsning kan bygge på den energiattest, som er defineret i direktiv 2010/31/EU.

4 Medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, **at fjernvarme- eller fjernkølingssystemer bidrager til den stigning, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, ved at gennemføre mindst én af følgende to muligheder:**

a) bestræbe sig på at øge andelen af vedvarende energikilder og overskudsvarme og -køling i fjernvarme og -køling med mindst 1 procentpoint (pp) hvert år med udgangspunkt i det niveau, der blev opnået i 2020, udtrykt som andelen af det endelige energiforbrug til fjernvarme og -køling, ved at gennemføre foranstaltninger, som kan forventes at udløse denne årlige stigning i år med normale klimatiske forhold

Medlemsstater med en andel af vedvarende energi og overskudsvarme og -køling i fjernvarme og -køling på over 60 % kan anse en sådan andel for at opfylde den årlige stigning, der er omhandlet i første afsnit.

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre den stigning, der er omhandlet i stk. 4, litra a), i deres nationale energi- og klimaplaner

b) sikre, at operatører af fjernvarme- og -kølingssystemer er forpligtet til at tilslutte leverandører af energi fra vedvarende energikilder og overskudsvarme og -køling eller skal tilbyde at tilslutte og købe varme og kulde, der produceres af vedvarende energikilder og overskudsvarme og -køling fra tredjepartsleverandører, når de skal:

i) imødekomme efterspørgslen fra nye kunder og svare på anmodninger fra kunder i henhold til stk. 2, litra b)

ii) erstatte eksisterende varme- og kuldeproduktionskapaciteter og

iii) udvide eksisterende varme- og kuldeproduktionskapaciteter.

5. [] Når muligheden i stk. 4, litra b), er gennemført, kan en operatør af et fjernvarme- eller fjernkølingssystem afvise at tilslutte og købe varme eller kulde fra [] tredjepartsleverandører, hvis:

a) systemet ikke har den nødvendige kapacitet på grund af anden forsyning med overskudsvarme eller -køling, varme eller kulde produceret af vedvarende energikilder eller varme eller kulde produceret af højeffektiv kraftvarmeproduktion.

b) varme eller kulde, der leveres af tredjeparten, ikke opfylder de tekniske parametre, som er nødvendige for at tilslutte og sikre en pålidelig og sikker drift af fjernvarme- og -kølingssystemer eller

c) den kan påvise, at de samlede omkostninger ved levering af varme eller kulde til slutkunder ville stige i forhold til en situation uden varme eller kulde leveret fra tredjeparten og tilført systemet.

Medlemsstaterne skal sikre, at hvis operatøren af fjernvarme- eller fjernkølingssystemet [] afviser at tilslutte en leverandør af varme eller køling [], forelægger operatøren den kompetente myndighed [] oplysninger i henhold til stk. 9 om begrundelsen for afvisningen samt de betingelser og foranstaltninger, der vil [] skulle træffes i systemet for at muliggøre tilslutningen.

6. Når muligheden i stk. 4, litra b), er gennemført, kan medlemsstaterne undtage følgende fra anvendelsen af stk. 4, litra b):

a) fjernvarme- eller fjernkølingssystemer, der udgør "effektiv fjernvarme og fjernkøling" som omhandlet i artikel 2, nr. 41), i direktiv 2012/27/EU

b) eksisterende fjernvarme- eller fjernkølingssystemer, der bliver effektive som omhandlet i artikel 2, nr. 41), i direktiv 2012/27/EU senest i 2025 på grundlag af en plan godkendt af den kompetente myndighed

c) fjernvarme- og fjernkølingssystemer med en samlet nominel indfyret termisk effekt på mindre end 20 MW [].

7. Retten til at **opsige kontrakten** [] [] kan udøves af individuelle kunder eller af fællesforetagender bestående af kunder, eller af parter der handler på vegne af kunder. I ejendomme med flere lejligheder i blokke kan en sådan **opsigelse af kontrakten** [] kun foretages for hele ejendomme **i overensstemmelse med den gældende boliglovgivning**.

8. Medlemsstaterne skal pålægge eldistributionssystemoperatørerne mindst **hvert fjerde** [] år i samarbejde med operatørerne af fjernvarme- og -kølingssystemer på deres område at vurdere fjernvarme- og -kølingssystemers potentiale i henseende til balancering og andre systemtjenester, herunder prisfleksibelt elforbrug og lagring af overskudselektricitet produceret af vedvarende energikilder, og ligeledes vurdere om anvendelsen af det påviste potentiale ville være mere ressource- og omkostningseffektivt end alternative løsninger.

9. Medlemsstaterne skal [] sikre, at forbrugernes rettigheder og reglerne for driften af fjernvarme- og fjernkølingssystemer i henhold til denne artikel er klart defineret og håndhævet.

10. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende stk. 2-9, hvis:

a) deres andel af fjernvarme og -køling er mindre end 2 % af det samlede energiforbrug til opvarmning og køling den [datoen for dette direktivs ikrafttræden] eller

b) de øger andelen i dette stykkes litra a) til over 2 % ved at udvikle nye effektive fjernvarme- og fjernkølingssystemer som omhandlet i artikel 2, nr. 41), i direktiv 2012/27/EU på grundlag af deres integrerede nationale energi- og klimaplaner eller den vurdering, der er omhandlet i artikel 15, stk. 8 eller

c) andelen af de systemer, der er omhandlet i stk. 6, udgør mere end 90 % af det samlede salg af fjernvarme og -køling i en medlemsstat.

Artikel 25

Integration af vedvarende energi i transportsektoren

1. [] For at integrere vedvarende energi i transportsektoren skal hver medlemsstat [] pålægge brændstofleverandører en forpligtelse til at sikre, at andelen af vedvarende energi, der leveres til endeligt forbrug i transportsektoren, udgør mindst **14 %** senest i 2030 efter et vejledende udviklingsforløb, som medlemsstaten har fastsat og beregnet i henhold til den i denne artikel fastsatte metode. Medlemsstaterne kan beslutte også at medtage bidraget fra genanvendt kulstofbrændsel i denne minimumsandel. Medlemsstaterne kan undtage eller skelne mellem forskellige brændstofleverandører og energibærere ved fastsættelsen af denne forpligtelse og derved sikre, at teknologiernes modenhed og omkostningerne derved tages i betragtning.

[] I denne samlede andel [] skal bidraget fra [] biobrændstoffer og biogas produceret af råprodukter, der er anført i bilag IX, del A, **være 1 % i 2025 og []** stige til mindst **[] 3 %** senest i 2030 [].

I denne samlede andel skal bidraget fra vedvarende elektricitet sættes til 5 gange dets energiindhold, når det leveres til vej køretøjer.

Medlemsstaterne kan bl.a. fastsætte forpligtelsen i henhold til første og andet afsnit for at sikre opnåelsen af den andel, der er fastsat deri, med VE-forpligtelser eller andre foranstaltninger rettet mod mængder, energiindhold eller besparelser i drivhusgasemissioner, forudsat at det kan påvises, at den andel, der er fastsat i første og andet afsnit, er opnået.

Med henblik på at påvise overholdelse af forpligtelsen i henhold til første og andet afsnit kan [] medlemsstaterne sætte bidraget fra biobrændstoffer og biogas, der er produceret af råprodukter opført i bilag IX, til to gange deres energiindhold.

Besparelserne i drivhusgasemissionerne fra anvendelsen af vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, og genanvendt kulstofbrændsel, skal udgøre mindst 70 % fra den 1. januar 2021.

Ved beregningen af en medlemsstats udvidede endelige energiforbrug fra vedvarende energikilder, der er fastsat i artikel 7, og den andel, der er fastsat i første afsnit, skal hver medlemsstat sikre, at andelen af energi fra vedvarende brændstoffer produceret af fødevarer- eller foderafgrøder ikke overstiger 7 % af energiforbruget til vej- og jernbanetransport. [] Medlemsstaterne kan fastsætte en lavere grænse og med henblik på artikel 26, stk. 1, skelne mellem forskellige typer biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler produceret af fødevarer- og foderafgrøder på grundlag af kategorierne i bilag VIII, f.eks. ved at fastsætte en lavere grænse for bidraget fra biobrændstoffer, som er baseret på fødevarer- eller foderafgrøder, der er produceret af olieholdige afgrøder, idet der tages hensyn til indirekte ændringer i arealanvendelsen. Hvis en medlemsstat beslutter at begrænse bidraget fra biobrændstoffer, der er produceret af fødevarer- og foderafgrøder til en andel på mindre end 7 %, kan denne medlemsstat således begrænse den samlede andel, som er omhandlet i første afsnit.

Ved beregningen af de andele, der er omhandlet i [] **første og andet** [] afsnit, gælder følgende bestemmelser:

- a) ved beregningen af nævneren, dvs. energiindholdet i de vej- og jernbanetransportbrændstoffer, der leveres til forbrug eller anvendelse på markedet, skal benzin, diesel, naturgas, biobrændstoffer, biogas, [] brint, vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, [] og elektricitet, **der leveres til vej- og jernbanetransport** [], tages i betragtning

- b) ved beregningen af tælleren, **dvs. mængden af energi fra vedvarende energikilder, som forbruges til transport med henblik på første afsnit**, skal energiindholdet i **alle former for energi fra vedvarende energikilder** [], der leveres til alle transportsektorer, samt vedvarende elektricitet, der leveres til **vej- og jernbanetransport** [], tages i betragtning. **Hvis en medlemsstat beslutter det, skal genanvendt kulstofbrændsel tages i betragtning.**

Ved beregningen af tælleren **kan medlemsstaterne begrænse** bidraget fra biobrændstoffer og biogas, der er produceret af råprodukter opført i bilag IX, del B, **idet der tages hensyn til tilgængeligheden af råprodukter opført i bilag IX, del B** []. Bidraget fra brændstoffer, der leveres til luftfart og søfart, skal sættes til 1,2 gange deres energiindhold.

[]

- c) Ved beregningen af både tæller og nævner skal de værdier for transportbrændstoffernes energiindhold, som er angivet i bilag III, anvendes. Til bestemmelse af energiindholdet i transportbrændstoffer, der ikke er medtaget i bilag III, skal medlemsstaterne anvende de europæiske standardiseringsorganers standarder til bestemmelse af brændstoffers brændværdi. I tilfælde, hvor der ikke er vedtaget ESO-standarder til dette formål, anvendes de respektive ISO-standarder.

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 32 vedrørende tilpasningen af energiindholdet i transportbrændstoffer, der er angivet i bilag III, til den videnskabelige og tekniske udvikling.

[]

3. For at bestemme andelen af elektricitet fra vedvarende energikilder med henblik på stk. 1 er det muligt at anvende enten den gennemsnitlige andel af elektricitet fra vedvarende energikilder i Unionen eller andelen af elektricitet fra vedvarende energikilder i den medlemsstat, hvori elektriciteten leveres som målt to år inden det pågældende år. []

Andelen af vedvarende energi i flydende eller gasformige transportbrændstoffer skal bestemmes på grundlag af andelen af vedvarende energi i den samlede energitilførsel, der anvendes til produktion af brændstoffet.

Med henblik på dette stykke finder følgende bestemmelser anvendelse:

a) Når elektricitet anvendes til produktion af vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse – enten direkte eller med henblik på produktion af mellemprodukter – er det muligt at bestemme andelen af vedvarende energi enten ud fra den gennemsnitlige andel af elektricitet fra vedvarende energikilder i Unionen eller ud fra andelen af elektricitet fra vedvarende energikilder i produktionslandet som målt to år inden det pågældende år. []

Imidlertid kan elektricitet fra direkte tilslutning til et anlæg, som producerer elektricitet fra vedvarende energikilder i), der sættes i drift efter eller samtidig med de anlæg, der producerer de vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, og [] ii) ikke er tilsluttet elnettet [] **eller er tilsluttet elnettet, men kan dokumentere, at den pågældende elektricitet er leveret uden at importere elektricitet fra nettet**, fuldt ud medregnes som vedvarende elektricitet til produktion af disse vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse.

Desuden kan [] elektricitet, der er importeret fra nettet [], fuldt ud medregnes som vedvarende energi, hvis elektriciteten udelukkende er produceret af vedvarende energikilder [], og:

a) **produktionen af vedvarende elektricitet ville være blevet indskrænket, hvis den ikke forbruges af anlægget, eller**

b) de vedvarende egenskaber og alle andre relevante kriterier [] er blevet godtgjort, så det sikres, at de vedvarende egenskaber af denne elektricitet kun gøres gældende én gang og kun i én slutbrugersektor.

Kommissionen vedtager en gennemførelsesretsakt i overensstemmelse med artikel 31 med henblik på at fastlægge en fælles europæisk metode, der opstiller detaljerede regler for økonomiske aktører om at overholde kravene i dette afsnit senest i december 2021.

[]

3a. Med henblik på at mindske risikoen for, at der mere end én gang i Unionen indgives anmodning for så vidt angår individuelle partier, skal medlemsstaterne og Kommissionen styrke samarbejdet mellem de nationale systemer indbyrdes og mellem de nationale systemer og frivillige ordninger, der er oprettet i henhold til artikel 27, herunder udvekslingen af data, hvor dette er relevant. Hvis en myndighed har mistanke om eller påviser svig, underretter den om nødvendigt de øvrige medlemsstater herom.

4. **Kommissionen sikrer, at der oprettes [] en database, der gør det muligt at spore flydende eller gasformige transportbrændstoffer, som kan komme i betragtning ved beregningen af tælleren, der er fastsat i stk. 1, litra b), eller tages i betragtning med henblik på formålene i artikel 26, stk. 1, litra a), b) og c), og medlemsstaterne pålægger den pågældende økonomiske aktør at indføre oplysninger om gennemførte transaktioner og disse [] brændstoffers bæredygtighedsegenskaber, herunder deres vugge-til-grav-drivhusgasemissioner fra produktionsstedet til den brændstofleverandør, der markedsfører brændstoffet. Medlemsstaterne kan oprette en national database, der er knyttet til den, som Kommissionen har indført, for at sikre, at de oplysninger, der indføres, øjeblikkeligt bliver overført.**

Brændstofleverandørerne indfører de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere opfyldelsen af kravene i stk. 1, første afsnit.

[]

5. **Medlemsstaterne har adgang til databasen og træffer foranstaltninger for at sikre, at de økonomiske aktører i hver medlemsstat indfører de korrekte oplysninger. Kommissionen kræver, at de ordninger, der er genstand for en afgørelse i henhold til artikel 27, stk. 4, kontrollerer opfyldelsen af dette krav, når overholdelsen af bæredygtighedskriterierne for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler kontrolleres.**

Kommissionen fastsætter detaljerede regler for de økonomiske aktørers opfyldelse af kravet i stk. 4 og dette stykke, herunder uafhængig revision og tekniske specifikationer for overførsel af oplysninger fra nationale databaser til Kommissionens database som omhandlet i stk. 4 ved hjælp af gennemførelsesretsakter, der er vedtaget i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel 31.

6. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage [] **gennemførelsesretsakter** i overensstemmelse med artikel 31 [] med henblik på [] at præcisere den metode, der [] **skal** bestemme andelen af biobrændstoffer, der stammer fra biomasse forarbejdet med fossile brændstoffer i en fælles proces, **og** [] præcisere metoden til vurdering af besparelser af drivhusgasemissioner fra vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, og [] **genanvendt kulstofbrændsel. Kommissionen vedtager sådanne metoder senest i december 2021.**

6a. Kommissionen tillægges beføjelse til at ændre listen over råprodukter i bilag IX, del A og B, med henblik på at tilføje råprodukter, men ikke til at fjerne dem. Råprodukter, der kun kan forarbejdes med avancerede teknologier, tilføjes til bilag IX, del A, mens råprodukter, der kan forarbejdes til biobrændstoffer med modne teknologier tilføjes til bilag IX, del B.

Hver gennemførelsesretsakt om ændring af listen over råprodukter i del A og B baseres på en analyse af råmaterialets potentiale som råprodukt med henblik på produktion af biobrændstoffer under hensyntagen til:

i) principperne i affaldshierarkiet, jf. direktiv 2008/98/EF

ii) Unionens bæredygtighedskriterier, jf. artikel 27

iii) [] betydelige forvridende virkninger på markeder for (bi)produkter, affald eller restprodukter

iv) potentialet til at give betydelige drivhusgasemissionsbesparelser i forhold til fossile brændstoffer og

v) risikoen for negative virkninger for miljøet og biodiversiteten.

Hvert andet år skal Kommissionen evaluere listen over råprodukter i bilag IX, del A og B, med henblik på at tilføje råprodukter i overensstemmelse med de principper, der er fastsat i dette stykke. Den første evaluering skal foretages senest 6 måneder efter den [datoen for dette direktivs ikrafttræden].

7. Senest den 31. december 2025 vurderer Kommissionen inden for rammerne af den vurdering, der gennemføres hvert andet år af de fremskridt, der er gjort i henhold til forordning [forvaltning], om den forpligtelse, der er fastsat i stk. 1, effektivt fremmer innovation og fremmer besparelser i transportsektorens drivhusgasemissioner, og hvorvidt de gældende krav om drivhusgasbesparelser for biobrændstoffer og biogas er hensigtsmæssige. Kommissionen forelægger om fornødent et forslag om ændring af den forpligtelse, der er fastsat i stk. 1.

Artikel 26

Bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler

1. Energi fra biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler må kun tages i betragtning med henblik på de i dette stykkes litra a), b) og c) omhandlede formål, hvis de opfylder bæredygtighedskriterierne i stk. 2-6 og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i stk. 7:

- a) bidraget til opfyldelsen af EU-målet og medlemsstaternes andel af vedvarende energi
- b) måling af overholdelse af VE-forpligtelse, herunder den **forpligtelse** [], der er fastsat ved artikel [] 25
- c) berettigelse til finansiel støtte til forbrug af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler.

Biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der er fremstillet af affald og restprodukter, som ikke stammer fra landbrug, akvakultur, fiskeri og skovbrug, skal dog kun opfylde drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i stk. 7 for at blive taget i betragtning med henblik på de i dette stykkes litra a), b) og c) omhandlede formål. Denne bestemmelse finder også anvendelse på affald og restprodukter, som først forarbejdes til et produkt, inden de videreføres til biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler. **Elektricitet, opvarmning og køling, der produceres fra kommunalt fast affald, er ikke omfattet af de drivhusgasemissionsbesparelseskriterier, der er fastsat i stk. 7.**

Biomassebrændsler skal [] opfylde bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i stk. 2-7, hvis de anvendes i anlæg til produktion af elektricitet, opvarmning og køling eller brændstoffer med en **samlet nominel indfyret termisk effekt** på 20 MW eller derover for faste biomassebrændsler og med en [] **samlet nominel indfyret termisk effekt** på [] 2 MW eller derover for gasformige biomassebrændsler. [] **Medlemsstaterne må anvende bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier på anlæg med lavere kapacitet.**

Bæredygtighedskriterierne i stk. 2-6 og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i stk. 7 skal gælde uanset biomassens geografiske oprindelse.

2. Biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der produceres af biomasse fra landbrug, der tages i betragtning med henblik på de i stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål, må ikke fremstilles af råmaterialer fra et areal med høj biodiversitetsværdi, dvs. et areal, der havde en af følgende statusser i januar 2008 eller derefter, uanset om arealet stadig har denne status:

a) primærskov og andre træbevoksede arealer, dvs. skov og andre træbevoksede arealer med hjemmehørende arter, hvor der ikke er noget klart synligt tegn på menneskelig aktivitet, og hvor de økologiske processer ikke er forstyrret i væsentlig grad

b) områder:

i) der ved lov har fået status som, eller af den relevante kompetente myndighed er udlagt som, naturbeskyttelsesområde, eller

ii) til beskyttelse af sjældne, truede eller udryddelsestruede økosystemer eller arter, der er anerkendt i internationale aftaler eller er medtaget på lister udarbejdet af mellemstatslige organisationer eller Den Internationale Naturværnsunion (IUCN), idet disse områder dog skal være anerkendt i overensstemmelse med artikel 27, stk. 4, første afsnit,

medmindre det dokumenteres, at produktionen af dette råmateriale ikke har forstyrret disse naturbeskyttelsesformål

c) græsarealer med høj biodiversitet [], som er:

- i) naturlige, dvs. græsarealer, der ville forblive græsarealer uden menneskelig intervention, og som opretholder den naturlige artssammensætning og de økologiske kendetegn og processer, eller
- ii) ikkenaturlige, dvs. græsarealer, der ville ophøre med at være græsarealer uden menneskelig intervention, og som er artsrige og ikke nedbrudte og af en relevant kompetent myndighed er blevet udpeget som areal med høj biodiversitet, medmindre det dokumenteres, at det er nødvendigt at høste råmaterialet for at bevare deres status som græsarealer med høj biodiversitet.

Kommissionen kan [] **præcisere** kriterierne **nærmere** med henblik på at afgøre, hvilke græsarealer der er omfattet af litra c), ved hjælp af gennemførelsesretsakter, der vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 31, stk. 2.

3. Biobrændstoffer flydende biobrændsler og biomassebrændsler produceret af biomasse fra landbrug, der tages i betragtning med henblik på de i stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål, må ikke fremstilles af råmaterialer fra arealer med stort kulstoflager, dvs. arealer, der havde en af følgende statusser i januar 2008, og som ikke længere har denne status:

- a) vådområder, dvs. arealer, der permanent eller i en betydelig del af året er vanddækkede eller vandmættede
- b) sammenhængende skovarealer, dvs. arealer på over en ha bevokset med træer af en højde på over fem meter og med en kronedækningsgrad på mindst 30 % eller med træer, der kan nå disse tærskler på lokaliteten

c) arealer på over en ha bevokset med træer af en højde på over fem meter og med en kronedækningsgrad på mellem 10 % og 30 % eller med træer, der kan nå disse tærskler på lokaliteten, medmindre det dokumenteres, at arealets kulstoflager før og efter omlægning er således, at det ved anvendelse af metodologien i bilag IV, del C, vil opfylde betingelserne i stk. 7 i denne artikel.

Bestemmelserne i dette stykke finder ikke anvendelse, hvis arealet på det tidspunkt, hvor råmaterialet blev udvundet, havde samme status som i januar 2008.

4. Biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler produceret af biomasse fra landbrug, der tages i betragtning med henblik på de i stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål, må ikke fremstilles af råmaterialer fra arealer, der var tørvebundsarealer i januar 2008, **medmindre det dokumenteres, at dyrkning og høst af dette råmateriale ikke indebærer afvanding af hidtil udrænet jord.**

5. Biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler produceret af biomasse fra skove, som tages i betragtning med henblik på stk. 1, litra a), b) og c), skal opfylde følgende krav for at minimere risikoen for, at der anvendes [] skovbiomasse **fra ikkebæredygtig produktion:**

a) det land, hvor skovbiomasse blev fældet, har indført national og/eller regional lovgivning om skovhugst samt overvågnings- og håndhævelsessystemer, der sikrer, at:

i) [] **høstarbejdet er lovligt**

ii) skove genplantes på høstede arealer []

iii) områder, **der ved lov eller af den relevante kompetente myndighed er udlagt som naturbeskyttelsesområder** [], herunder vådområder og tørvemoser, [] beskyttes

iv) hugstens påvirkning af jordbundskvalitet og biodiversitet **tages i betragtning.**

[]

b) når den dokumentation, der er omhandlet i første afsnit, ikke er tilgængelig, skal biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler produceret af skovbiomasse tages i betragtning med henblik på de i stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål, hvis der er indført systemer til styring på skovbrugets ☐ **kildeområdeniveau** for at sikre, at:

i) ☐ **høstarbejdet er lovligt**

ii) skove genplantes på høstede arealer ☐

områder, **der ved lov eller af den relevante kompetente myndighed er udlagt som naturbeskyttelsesområder** ☐, herunder vådområder og tørvemoser, beskyttes, **medmindre det dokumenteres, at høst af dette råmateriale ikke har indvirket på disse naturbeskyttelsesområder**

iv) hugstens påvirkning af jordbundskvalitet og biodiversitet **tages i betragtning.**

☐

6. Biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler produceret af biomasse fra skove, **der** ☐ tages i betragtning med henblik på de i stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål, **skal** ☐ **opfylde følgende LULUCF-krav:**

a) **landet eller den regionale organisation for økonomisk integration, hvorfra skovbiomasse stammer:**

i) er part i og har ratificeret Parisaftalen

ii) har forelagt et nationalt bestemt bidrag (NDC) for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC), som omfatter emissioner og optag fra landbrug, skovbrug og arealanvendelse, hvormed det sikres, at enten medregnes ændringer i kulstoflagrene i forbindelse med hugst af biomasse i landets forpligtelse til at mindske eller begrænse drivhusgasemissioner, jf. det nationalt bestemte bidrag, eller også er nationale eller regionale love for skovhugst indført i overensstemmelse med Parisaftalens artikel 5 med henblik på at bevare og øge kulstoflagre og -dræn

iii) har indført et nationalt system for rapportering af drivhusgasemissioner og optag fra arealanvendelse, herunder skovbrug og landbrug, som er i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i beslutninger vedtaget i henhold til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) og til Parisaftalen.

b) når den dokumentation, der er omhandlet i **litra a)** [], ikke er tilgængelig, skal biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler produceret af skovbiomasse tages i betragtning med henblik på de i stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål, hvis der er indført systemer til styring på skovbrugets [] **kildeområdeniveau** for at sikre, at omfanget af kulstoflagre og dræn i skovene opretholdes **på lang sigt**.

Kommissionen kan fastsætte, med hvilken dokumentation overholdelsen af kravene i stk. 5 og 6 påvises ud fra en operationel **vejledning** [], ved hjælp af gennemførelsesretsakter, der vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 31, stk. 2.

Senest den 31. december **2026** [] skal Kommissionen vurdere, om kriterierne i stk. 5 og 6 på effektiv vis minimerer risikoen for, at der anvendes [] skovbiomasse **fra ikkebæredygtig produktion**, og se nærmere på LULUCF-krav på grundlag af foreliggende data. Kommissionen forelægger om fornødent et forslag om ændring af de krav, der er fastsat i stk. 5 og 6.

7. Besparelsen af drivhusgasemissioner ved anvendelse af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der tages i betragtning med henblik på de i stk. 1 nævnte formål, skal være:

- a) mindst 50 % for biobrændstoffer, **biogas anvendt til transport** og flydende biobrændsler produceret i anlæg, der var i drift senest den 5. oktober 2015
- b) mindst 60 % for biobrændstoffer, **biogas anvendt til transport** og flydende biobrændsler produceret i anlæg, der er sat i drift efter den 5. oktober 2015
- c) mindst 70 % for biobrændstoffer, **biogas anvendt til transport** og flydende biobrændsler produceret i anlæg, der sættes i drift efter den 1. januar 2021
- d) mindst [] 70 % for elektricitet, opvarmning og køling produceret af biomassebrændsel anvendt i anlæg, som sættes i drift efter den 1. januar 2021, og [] 75 % for anlæg, der sættes i drift efter den 1. januar 2026.

Et anlæg anses for at være i drift, hvis den fysiske produktion af biobrændstoffer eller flydende biobrændsler henholdsvis opvarmning, køling og elektricitet produceret af biomassebrændsel er påbegyndt.

Besparelsen i drivhusgasemissionen som følge af anvendelse af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler anvendt i anlæg, der producerer biomasse til opvarmning, køling og elektricitet, beregnes i overensstemmelse med artikel 28, stk. 1.

8. Elektricitet fra **samfyring af biomassebrændsler**, som produceres i anlæg med en [] **samlet nominel indfyret termisk effekt på 75 [] MW** eller derover, må alene tages i betragtning med henblik på de i stk. 1, litra a), b) og c), nævnte formål på betingelse af, at den produceres ved anvendelse af højeffektiv kraftvarmeproduktionsteknologi som defineret i artikel 2, nr. 34), i direktiv 2012/27/EU, **CO₂-opsamling og -lagring fra biomasse eller andre bestræbelser på at udvikle negative emissioner, der giver betydelige drivhusgasemissionsbesparelser.**

Med henblik på stk. 1, litra a) og b), gælder denne bestemmelse kun for anlæg, som sættes i drift efter [3 år efter vedtagelsestidspunktet for dette direktiv]. Med henblik på stk. 1, litra c), berører denne bestemmelse ikke offentlig støtte, der ydes i henhold til ordninger godkendt senest den [3 år efter vedtagelsestidspunktet for dette direktiv].

Første afsnit finder ikke anvendelse på elektricitet fra anlæg, der er omfattet af en særlig underretning fra en medlemsstat til Kommissionen på grundlag af en behørigt dokumenteret forekomst af risici for elforsyningssikkerheden. Kommissionen træffer efter at have vurderet underretningen en afgørelse under hensyn til de elementer, der indgår deri.

9. Med henblik på de i stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål **og med forbehold af artikel 25, stk. 1, må** medlemsstaterne [] [] **ikke ud fra andre bæredygtighedsbegrundelser afvise at tage biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler** [], der er fremstillet i overensstemmelse med denne artikel, i betragtning. **Denne bestemmelse berører ikke offentlig støtte, der ydes i henhold til ordninger godkendt senest den [datoen for dette direktivs ikrafttræden].**

9a. Til det formål, der er omhandlet i stk. 1, litra c), kan medlemsstaterne fravige de bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier, der er fastsat i stk. 1-7, og kravene til energieffektivitet i stk. 8 gennem vedtagelse af forskellige bæredygtigheds-, drivhusgasemissionsbesparelseskriterier og energieffektivitetskrav, der finder anvendelse på:

- a) anlæg beliggende i en region i den yderste periferi, jf. artikel 349 TEUF, i det omfang disse faciliteter producerer elektricitet eller opvarmning eller køling fra biomassebrændsel og
- b) biomassebrændsel, der anvendes i anlæg nævnt i litra a), uanset den pågældende biomasses oprindelsessted, forudsat at sådanne kriterier er objektivt begrundede for at sikre for den pågældende region en smidig overgang til de bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier og energieffektivitetskrav, der er fastsat i stk. 1-8, og derved give incitament til overgangen fra fossile brændstoffer til bæredygtige biomassebrændsler.

[]

Kontrol af overholdelsen af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne []

1. Når biobrændstoffer, flydende biobrændsler, [] biomassebrændsler **og/eller andre brændstoffer, som kan komme i betragtning ved beregningen af tælleren, der er fastsat i artikel 25, stk. 1, litra b)**, skal tages i betragtning med henblik på de i artikel 23 og 25 samt i artikel 26, stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål, kræver medlemsstaterne af de økonomiske aktører, at de dokumenterer, at de bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier, der er fastsat i artikel 26, stk. 2-7, er opfyldt. Til disse formål kræver de, at de økonomiske aktører anvender et massebalancesystem, der:

- a) tillader, at partier af råmaterialer eller [] **brændstoffer** med forskellige bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskarakteristika blandes eksempelvis i en container, i et forarbejdnings- eller logistikanlæg samt i transmissions- og distributionsinfrastruktur eller i en transmissions- og distributionslokalitet
- b) tillader, at partier af råmaterialer med forskelligt energiindhold blandes med henblik på yderligere forarbejdning, forudsat at partiernes størrelse justeres efter deres energiindhold
- c) kræver, at oplysninger om bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskarakteristikaene og de i litra a) nævnte partiers størrelse forbliver knyttet til blandingen, og

d) fastsætter, at summen af alle partier, der trækkes ud af blandingen, beskrives som havende de samme bæredygtighedskaraktistika i de samme mængder som summen af alle partier, der tilføres blandingen, og stiller krav om, at denne balance opretholdes i et passende tidsrum.

Massebalancesystemet sørger endvidere for, at hvert parti [] kun tages i betragtning én gang i litra a), b) eller c) i første afsnit af artikel 7, stk. 1, til beregning af det udvidede endelige forbrug af energi fra vedvarende energikilder, og at det oplyses, om der er ydet støtte til produktion af det pågældende parti, og fra hvilken type støtteordning.

2. Når et parti er forarbejdet, skal oplysninger om partiets bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskaraktistika justeres og tildeles det pågældende output i overensstemmelse med følgende regler:

a) når forarbejdningen af et parti råmaterialer kun giver ét output, som er bestemt til produktion af biobrændstoffer, flydende biobrændsler, [] biomassebrændsel, **vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, eller [] genanvendt kulstofbrændsel**, skal partiets størrelse og de tilknyttede mængder af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskaraktistika justeres ved at anvende en omregningsfaktor, der repræsenterer forholdet mellem mængden af det output, som er bestemt til produktion af biobrændstoffer, flydende biobrændsler eller biomassebrændsel, og massen af det råmateriale, som indgår i processen

b) når forarbejdningen af et parti råmaterialer resulterer i mere end ét output, som er bestemt til produktion af biobrændstoffer, flydende biobrændsler, [] biomassebrændsel, **vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, eller [] genanvendt kulstofbrændsel**, skal der for hvert output anvendes en særskilt omregningsfaktor og en særskilt massebalance.

3. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at sikre, at de økonomiske aktører forelægger pålidelige oplysninger om overholdelsen af de bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier, der er fastsat i **artikel 25, stk. 6, og artikel 26, stk. 2-7**, og på opfordring stiller de data, der er anvendt til at udarbejde oplysningerne, til rådighed for medlemsstaten. Medlemsstaterne kræver af de økonomiske aktører, at de sørger for en tilstrækkelig standard for en uafhængig kontrol af de oplysninger, de forelægger, og at de dokumenterer, at dette er blevet gjort. **Med henblik på at sikre overensstemmelse med artikel 26, stk. 5, litra a), og artikel 26, stk. 6, litra a), om skovbiomasse kan første eller anden parts revision anvendes indtil biomassens første opsamlingssted.** Det skal kontrolleres, at de systemer, der anvendes af de økonomiske aktører er nøjagtige, pålidelige og sikret mod svindel. Der skal foretages en evaluering af frekvensen og metodologien i prøveudtagningen og dataenes pålidelighed.

De forpligtelser, der er fastlagt i dette stykke, finder anvendelse, uanset om biobrændstofferne, de flydende biobrændsler, [] biomassebrændslerne, **de vedvarende flydende eller gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, eller [] den genanvendte kulstofbrændsel** er produceret inden for Unionen eller er importeret.

Medlemsstaterne indberetter i sammenfattet form oplysningerne i første afsnit af dette stk. til Kommissionen. Kommissionen offentliggør et resumé af disse oplysninger på den i artikel 24 i forordning [forvaltning] omhandlede e-rapporteringsplatform under iagttagelse af fortroligheden af forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

4. Kommissionen kan træffe afgørelse om, at frivillige nationale eller internationale ordninger, der fastsætter standarder for fremstilling af [] **biobrændstoffer, flydende biobrændsler, biomassebrændsler og/eller andre brændstoffer, som kan komme i betragtning ved beregningen af tælleren, der er fastsat i artikel 25, stk. 1, litra b), indeholder** nøjagtige data om **drivhusgasemissionsbesparelser** med henblik på **artikel 25 og artikel 26, stk. 7, og/eller demonstrerer, at bestemmelserne i artikel 25, stk. 3, 4 og 5, er blevet overholdt** og/eller godtgør, at partier af biobrændstoffer, flydende biobrændsler eller biomassebrændsler overholder bæredygtighedskriterierne i artikel 26, stk. 2, 3, 4, 5 og 6, []. Operatørerne kan i forbindelse med deres påvisning af, at kravene i artikel 26, stk. 5 og 6, angående skovbiomasse er opfyldt, beslutte at forelægge den krævede dokumentation direkte på [] **kildeområdeniveau**. Kommissionen kan også med henblik på artikel 26, stk. 2, litra b), nr. ii), anerkende områder til beskyttelse af sjældne, truede eller udryddelsestruede økosystemer eller arter, der er anerkendt ved internationale aftaler eller er medtaget på lister udarbejdet af mellemstatslige organisationer eller Den Internationale Naturværnsunion.

Kommissionen kan beslutte, at disse ordninger indeholder nøjagtige oplysninger om trufne foranstaltninger med henblik på beskyttelse af jordbund, vand og luft, genopretning af nedbrudte arealer og undgåelse af overdrevent vandforbrug i områder, hvor der er vandknaphed, og certificering af biobrændstoffer og flydende biobrændsler med lav risiko for indirekte ændringer i arealanvendelsen.

5. Kommissionen vedtager kun beslutninger i henhold til stk. 4, hvis den pågældende ordning opfylder tilstrækkelige standarder for pålidelighed, gennemsigtighed og uafhængig kontrol **og giver tilstrækkelig sikkerhed for, at ingen materialer bevidst er ændret eller kasseret, så partiet eller en del deraf falder ind under bilag IX**. Ordninger til at måle besparelsen i drivhusgasemissionen skal også overholde metodologikravene i bilag V eller bilag VI. Lister over områder med høj biodiversitetsværdi, jf. artikel 26, stk. 2, litra b), nr. ii), skal opfylde rimelige standarder for objektivitet og overensstemmelse med internationalt anerkendte standarder samt sikre passende ankeprocedurer.

De i stk. 4 omhandlede frivillige ordninger skal regelmæssigt, og mindst én gang om året, offentliggøre en liste over deres certificeringsorganer, som anvendes til uafhængig kontrol, idet det for hvert certificeringsorgan angives, hvilken enhed eller national offentlig myndighed der har anerkendt det, og hvilken enhed eller national offentlig myndighed der fører tilsyn med det.

For at sikre, at overholdelsen af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne kontrolleres på en produktiv og harmoniseret måde og navnlig med henblik på at forhindre svig kan Kommissionen specificere gennemførelsesbestemmelser og herunder passende standarder for pålidelighed, gennemsigtighed og uafhængig kontrol og kræve, at alle frivillige ordninger anvender disse standarder. Kommissionen skal ved fastlæggelsen af disse standarder være særlig opmærksom på behovet for at minimere den administrative byrde. Dette skal ske ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtaget efter undersøgelsesproceduren i artikel 31, stk. 2. Sådanne retsakter skal fastlægge en tidsfrist, inden for hvilken de frivillige ordninger skal gennemføre standarderne. Kommissionen kan ophæve afgørelser om anerkendelse af frivillige ordninger, såfremt disse ordninger ikke gennemfører sådanne standarder inden for den fastlagte tidsfrist. **Hvis en medlemsstat er bekymret for, at en ordning ikke fungerer i henhold til de standarder for pålidelighed, gennemsigtighed og uafhængig kontrol, som udgør grundlaget for afgørelsen i henhold til stk. 4, skal Kommissionen undersøge sagen og træffe passende foranstaltninger.**

6. Afgørelser i henhold til nærværende artikels stk. 4 vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 31, stk. 2. Sådanne afgørelser er gyldige i højst fem år.

Kommissionen kræver, at hver frivillig ordning, som er genstand for en afgørelse vedtaget i henhold til stk. 4, [] årligt senest den 30. april forelægger Kommissionen en rapport, der dækker hvert af punkterne i **bilag IX til forordning [forvaltning]** []. [] Rapporten dækker det forudgående kalenderår. [] Kravet om at forelægge en rapport finder kun anvendelse på frivillige ordninger, som har fungeret i mindst 12 måneder.

Kommissionen offentliggør rapporterne fra de frivillige ordninger i sammendrag eller, hvis det er hensigtsmæssigt, i deres fulde ordlyd på den e-rapporteringsplatform, der er omhandlet i artikel 24 i forordning [forvaltning].

Medlemsstaterne kan oprette nationale ordninger, hvor overholdelse af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne, der er fastsat i artikel 26, stk. 2-7, **og**

drivhusgasemissionsbesparelseskriteriet for vedvarende flydende og gasformige

transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, og den genanvendte

kulstofbrændsel, der er fastsat i artikel 25, stk. 1, kontrolleres i hele sporbarhedskæden med deltagelse af de kompetente nationale myndigheder.

En medlemsstat kan give meddelelse om sin nationale ordning til Kommissionen. Kommissionen skal prioritere vurderingen af en sådan ordning. En afgørelse om, hvorvidt en således meddelt national ordning opfylder betingelserne fastsat i dette direktiv, vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 31, stk. 2, med henblik på at lette gensidig bilateral og multilateral anerkendelse af ordninger til kontrol af overholdelsen af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler. Er afgørelsen positiv, må ordninger oprettet i henhold til nærværende artikel ikke afvise gensidigt at anerkende den pågældende medlemsstats ordning, hvad angår kontrol af overholdelsen af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i artikel 26, stk. 2-7.

7. Såfremt en økonomisk aktør fremlægger dokumentation eller data, der er opnået i overensstemmelse med en ordning, der har været genstand for en afgørelse i henhold til stk. 4 eller 6, kan en medlemsstat ikke, i det omfang dette er omfattet af den pågældende afgørelse, kræve, at leverandøren fremlægger yderligere dokumentation for overholdelse af de bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier, der er fastsat i artikel 26, stk. 2-7.

Medlemsstaternes kompetente myndigheder skal [] føre tilsyn med driften af certificeringsorganer, som [] foretager uafhængig revision i henhold til en frivillig ordning i **overensstemmelse med forordning (EF) nr. 765/2008. Certificeringsorganerne skal på anmodning af de kompetente myndigheder forelægge alle relevante oplysninger, der er nødvendige for at føre tilsyn med driften, herunder den nøjagtige dato, det nøjagtige tidspunkt og sted for revisionen. Hvis medlemsstaterne konstaterer problemer med manglende overholdelse, underretter de straks den frivillige ordning og akkrediteringsorganet.**

7a. På anmodning af en medlemsstat skal Kommissionen på grundlag af den tilgængelige dokumentation undersøge, om bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne i artikel 26 er opfyldt for så vidt angår en kilde til biobrændstof, flydende biobrændsel eller biomassebrændsel. Senest seks måneder efter modtagelsen af en sådan anmodning og i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel 31 træffer Kommissionen afgørelse om, hvorvidt den pågældende medlemsstat kan tage biobrændstof eller flydende biobrændsel fra denne kilde i betragtning med henblik på de i artikel 25, stk. 1, litra a), b) og c), omhandlede formål, eller om medlemsstaten som en undtagelse fra stk. 7 kan kræve, at leverandøren af kilden til biobrændstof, flydende biobrændsel eller biomassebrændsel fremlægger yderligere dokumentation for overholdelse af bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterierne.

Artikel 28

Beregning af drivhusgaseffekten af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler

1. Besparelsen i drivhusgasemissionen i forbindelse med anvendelse af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler beregnes med henblik på artikel 26, stk. 7, på følgende måde:

a) hvor en standardværdi for besparelse i drivhusgasemissionen for den pågældende produktionsvej er fastlagt i del A eller B i bilag V for biobrændstoffer og flydende biobrændsler og i del A i bilag VI for biomassebrændsler, **og** hvor e_l -værdien for de pågældende biobrændstoffer eller flydende biobrændsler beregnet i henhold til bilag V, del C, punkt 7, og for disse biomassebrændsler beregnet i henhold til bilag VI, del B, punkt 7, er lig med eller mindre end nul, ved at anvende denne standardværdi

b) ved at anvende en faktisk værdi beregnet i overensstemmelse med den metodologi, der er fastlagt i bilag V, del C, for biobrændstoffer og flydende biobrændsler og i bilag VI, del B, for biomassebrændsler

c) ved at anvende en værdi beregnet som summen af faktorerne i de formler, der er nævnt i bilag V, del C, punkt 1, hvor de disaggregerede standardværdier i bilag V, del D eller E, kan anvendes for nogle faktorer, og de faktiske værdier beregnet i overensstemmelse med den metodologi, der er fastlagt i bilag V, del C, for alle andre faktorer eller

d) ved at anvende en værdi beregnet som summen af faktorerne i de formler, der er nævnt i bilag VI, del B, punkt 1, hvor de disaggregerede standardværdier i bilag VI, del C, kan anvendes for nogle faktorer, og de faktiske værdier beregnet i overensstemmelse med den metodologi, der er fastlagt i bilag VI, del B, for alle andre faktorer.

2. Medlemsstaterne kan forelægge Kommissionen rapporter med oplysninger om de typiske drivhusgasemissioner fra dyrkning af landbrugsråvarer for de områder på deres territorium, der er klassificeret som niveau 2 i den fælles nomenklatur for statistiske regionale enheder (i det følgende benævnt "NUTS") eller som et mere disaggregeret NUTS-niveau i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003³⁰. Rapporterne skal ledsages af en beskrivelse af den metode og de data, der anvendes til at beregne emissionsniveauet. Metoden tager jordbeskaffenhed, klima og forventede råmaterialeudbytter i betragtning.

3. Når der er tale om områder uden for Unionen, kan rapporter, der svarer til dem, som er omhandlet i stk. 2, og som er udarbejdet af kompetente organer, forelægges Kommissionen.

4. Kommissionen kan ved hjælp af en gennemførelsesretsakt, der er vedtaget efter undersøgelsesproceduren i artikel 31, stk. 2, træffe afgørelse om, at de i nærværende artikels stk. 2 og 3 omhandlede rapporter indeholder nøjagtige data med henblik på måling af drivhusgasemissioner, som er knyttet til dyrkning af råprodukter i form af biomasse fra landbrug, der produceres i de områder, der er omfattet af sådanne rapporter i forbindelse med artikel 26, stk. 7. Disse data kan anvendes i stedet for de disaggregerede standardværdier for dyrkning i bilag V, del D eller E, for biobrændstoffer og flydende biobrændsler, og i bilag VI, del C, for biomassebrændsler.

³⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 af 26. maj 2003 om indførelse af en fælles nomenklatur for regionale enheder (NUTS) (EUT L 154 af 21.6.2003, s. 1).

5. Kommissionen gennemgår løbende bilag V og bilag VI med henblik på, hvis det er berettiget, at tilføje eller revidere værdier for produktionsveje for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsel. I gennemgangen tages der også hensyn til ændring af den metodologi, der er fastsat i bilag V, del C, og i bilag VI, del B.

Kommissionen tillægges beføjelse til, hvis det under Kommissionens gennemgang konstateres, at der bør foretages ændringer af bilag V, at vedtage delegerede retsakter i henhold til artikel 32.

Ved enhver tilpasning af eller tilføjelse til listen over standardværdier i bilag V og bilag VI,

a) hvis en faktors bidrag til de samlede emissioner er lille, eller hvis der er begrænset variation, eller hvis omkostningerne eller vanskelighederne ved at fastslå de faktiske værdier er store, skal standardværdierne være typiske for normale produktionsprocesser

b) i alle andre tilfælde skal standardværdierne fastsættes konservativt sammenlignet med normale produktionsprocesser.

6. Hvis det er nødvendigt for at sikre en ensartet anvendelse af bilag V, del C, og bilag VI, del B, kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger detaljerede tekniske specifikationer, herunder definitioner, omregningsfaktorer, beregning af den årlige emission fra dyrkning og/eller emissionsbesparelser som følge af ændringer på jorden og i undergrunden med hensyn til kulstoflagre i opdyrket jord, beregning af emissionsbesparelser fra opsamling, erstatning og geologisk lagring af kulstof. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter den undersøgelsesprocedure, som er nævnt i artikel 31, stk. 2.

Artikel 29

Gennemførelsesforanstaltninger

De i artikel 26, stk. 2, andet afsnit, artikel 26, stk. 6, artikel 27, stk. 6, artikel 28, stk. 5, første afsnit, og artikel 28, stk. 6, nævnte gennemførelsesforanstaltninger skal ligeledes tage fuldt hensyn til målene med artikel 7a i direktiv 98/70/EF³¹.

Artikel 30

Kommissionens overvågning

1. Kommissionen overvåger oprindelsen af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, der forbruges i Unionen, og effekten af deres produktion, herunder forskydningseffekten, på arealanvendelsen i Unionen og de vigtigste leverandørtredjelande. Overvågningen er baseret på medlemsstaternes integrerede nationale energi- og klimaplaner og tilknyttede status rapporter, som kræves ifølge artikel 3, 15 og 18 i forordning [forvaltning], og rapporterne fra relevante tredjelande og mellemstatslige organisationer samt videnskabelige undersøgelser og alle andre relevante oplysninger. Kommissionen overvåger også ændringer i råvarepriserne i forbindelse med anvendelsen af biomasse til energiformål og eventuelle positive og negative virkninger for fødevaresikkerheden forbundet hermed.

2. Kommissionen opretholder en løbende dialog og udveksling af oplysninger med tredjelande og producenter af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, forbrugerorganisationer og civilsamfundet vedrørende den generelle gennemførelse af foranstaltningerne i dette direktiv med relation til biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler. Den skal i den forbindelse være særlig opmærksom på den indvirkning, som produktionen af biobrændstoffer og flydende biobrændsel kan have på fødevarepriserne.

³¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/70/EF af 13. oktober 1998 om kvaliteten af benzin og dieselolie og om ændring af direktiv 93/12/EØF (EUT L 350 af 28.12.1998, s. 58).

3. Senest i 2026 fremlægger Kommissionen en lovgivningsforslag om regelsættet til fremme af vedvarende energi for perioden efter 2030.

I denne forbindelse skal dette forslag tage hensyn til erfaringerne fra gennemførelsen af dette direktiv, herunder dettes bæredygtigheds- og drivhusgasemissionsbesparelseskriterier, og den teknologiske udvikling inden for energi fra vedvarende kilder.

4. I 2032 fremlægger Kommissionen en rapport, der evaluerer gennemførelsen af dette direktiv.

Artikel 31

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af Udvalget vedrørende Energiunionen. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011, og det skal udføre sit arbejde i de respektive sektorspecifikke sammensætninger af relevans for nærværende forordning.

1a. I spørgsmål vedrørende bæredygtigheden af biobrændstoffer, [] flydende biobrændsler og biomassebrændsler bistås Kommissionen af Udvalget om Biobrændstoffers, Flydende Biobrændsler og Biomassebrændsler Bæredygtighed. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Afgiver udvalget ikke nogen udtalelse, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendes.

Artikel 32

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 7, stk. 5, artikel 7, stk. 6, artikel 19, stk. 11, artikel 19, stk. 14, artikel 25, stk. 6, og artikel 28, stk. 5, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 1. januar 2021.

2a. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 7, stk. 3, tillægges Kommissionen for en periode på ét år fra den 1. januar 2021.

3. Den i artikel 7, stk. 3, artikel 7, stk. 5, artikel 7, stk. 6, artikel 7, stk. 7, artikel 19, stk. 11, artikel 19, stk. 14, artikel 25, stk. 6, og artikel 28, stk. 5, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i Den Europæiske Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 7, stk. 5, artikel 7, stk. 6, artikel 19, stk. 11, artikel 19, stk. 14, artikel 25, stk. 6, og artikel 28, stk. 5, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 33

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 30. juni 2021. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal ligeledes indeholde oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til de direktiver, der ophæves ved nærværende direktiv, gælder som henvisninger til nærværende direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 34

Ophævelse

Direktiv 2009/28/EF som ændret ved de direktiver, der er anført i bilag XI, del A, ophæves med virkning fra den 1. januar 2021, dog uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til fristerne for gennemførelse i national ret af de direktiver, der er anført i bilag XI, del B, **og uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser i 2020, jf. artikel 3, stk. 1, og bilag I, del A, i direktiv 2009/28/EF.**

Henvisninger til de ophævede direktiver gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses i overensstemmelse med sammenligningstabellen i bilag XII.

Artikel 35

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft den 1. januar 2021.

Uanset denne artikels første afsnit træder femte afsnit i artikel 7, stk. 3, og artikel 31 i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen af dette direktiv i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 36

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand
